

BIBLIATANULMÁNYOK

Utalások, képek, szimbólumok:

Hogyan tanulmányozzuk a bibliai próféciát?

Írta: *Shawn Boonstra*

TANÍTÓI MELLÉKLET

2025. április, május, június

Copyright © Hetednap Adventista Egyház, 2025

Felelős kiadó: *Ócsai Tamás*

Fordította: *Hegyes-Horváth Csilla*

Lektorálta: *Fürjné Simon Edina*

Felelős szerkesztő: *Zarkáné Teremy Krisztina*

A Tanítói mellékletben főként az újonnan revideált Károli-Bibliából
(rövidítve: ÚRK, Budapest, 2019, Veritas Kiadó) idézünk.

Kiadja a Hetednap Adventista Egyház

2119 Pécel, Ráday u. 12.

Ügyintézés: *Dr. Tokics Imréné*

E-mail: tmaria@adventista.hu

Telefon: 06-30-530-7279 (munkaidőben)

Nyomdai előkészítés: *Ecsedi Gabriella*

Nyomdai munkálatok: *Szőllősy Műhely, Debrecen*

Felelős vezető: *Szőllősy Botond*

TARTALOM

1. tanulmány: Proféciamagyarázati elvek	6
2. tanulmány: Mózes első könyvének alapvetése	14
3. tanulmány: Hasonlatok a házasság köréből	22
4. tanulmány: Nemzetek, 1. rész	30
5. tanulmány: Nemzetek, 2. rész	38
6. tanulmány: Mi az áldozat jelentősége?	46
7. tanulmány: A profécia alapjai	54
8. tanulmány: Zsoltárok, 1. rész	62
9. tanulmány: Zsoltárok, 2. rész	70
10. tanulmány: Akik számára eljött a vég	78
11. tanulmány: Ruth és Eszter	86
12. tanulmány: Előjelek	94
13. tanulmány: A végidő képei	102

Ajánlott internetes oldalak:

Generál Konferencia:

- www.adventist.org

Transzeurópai Divízió:

- www.ted-adventist.org

Newbold College:

- www.newbold.ac.uk

Magyar Unió:

- www.adventista.hu

Dunamelléki Egyházterület:

- <http://det.adventista.hu>

Gyere ahogy vagy:

- www.gyereahogyvagy.hu

Tiszavidéki Egyházterület:

- <http://tet.adventista.hu>

Advent Kiadó:

- www.adventkiado.hu

Adventista Teológiai Főiskola:

- www.atf.adventista.hu

Ifjúsági Osztály:

- www.ifiinfo.hu

Reménység Evangélizációs Központ (REK):

- www.remenyvt.hu

Bibliatanulmányok:

- www.bibliatanulmanyok.hu

White Könyvtár:

- www.white-konyvtar.hu

Próféciamagyarázati elvek

Áttekintés

Kulcsszöveg: Jeremiás 9:24

Alapigék: 2Tim 3:15-17

Bevezetés: Egy szemináriumi professzor az Ó- és Újszövetség tárgyak szemesztereinek elején a következő kérdéssel akarta felkelteni a diákok érdeklődését: „Mi a legfontosabb eszköz ahhoz, hogy jobban megértsük a Bibliát?” A diákok az általuk legjobbnak vélt válaszokat adták: „bibliai szótárak”, „imádság”, „a Szentlélek”, „bibliai nyelvek” (héber, ógörög), „bibliai szoftverek” stb. Miután a professzor meghallgatta az összes választ, elmondta, hogy bár minden, ami elhangzott, kétségkívül nagyon hasznos, egyet nem említettek, ami – az imádságon és a Szentlélek vezetésén kívül – a legfontosabb erőforrás: az idő.

Tagadhatatlan, hogy ebből igen kevés áll rendelkezésünkre. Amikor készen állunk a Biblia tanulmányozására, a következő kérdésem kell elgondolkoznunk: Hogyan olvassuk? Mik azok az elvek, amelyeknek irányítaniuk kell ennek a különleges könyvnek a kutatása és megértése során?

A tanulmány témái: Ezen a héten tíz elvet fogunk megvizsgálni a bibliai prófécia olvasása kapcsán. Az első öt a szövegre összpontosít: nyitottan olvasni (új szöveggént), figyelmesen olvasni (fontos szöveggént), esztétikailag olvasni (szép szöveggént), kontextusában olvasni (szöveggörnyezetében) és intertextuálisan olvasni (más bibliai szakaszok fényében).

A következő öt olvasási elv a szövegre adott válaszunkra összpontosít: a lelki olvasás (mint ihletett szöveg), az értő olvasás (mint nehéz szöveg), a közös olvasás (mint a közösség számára szóló szöveg), az egzisztenciális olvasás (mint olyan szöveg, amely érinti az életünket) és az etikus olvasás (felelősségteljes értelmezés) elve.

Kommentár

A bibliai próféciákról szóló beszélgetés alapját a bibliai szöveg képezi, ezért az olvasó elsődleges szándéka az legyen, hogy kutató, nyitott elmével olvasson.

1. *Nyitott olvasás*: olvass úgy, mintha egy új szöveg lenne, amit nem értesz! Érdekes módon Dániel is csak akkor kezdte megérteni Dán 9:2 próféciáját, amikor felismerte, hogy „nem tudta megérteni” (Dán 8:27). A Biblia szerint az ember természeténél fogva „sötétségben” él (Jn 1:5). A leggyakoribb kísértés, hogy azt hisszük, már értjük az üzenetét, mielőtt elolvastuk volna. Így a saját gondolatainkat erőltetjük a szövegre (eisegézis - belemagyarázás) ahelyett, hogy hagynánk az igét önállóan szólni (exegézis - szövegmagyarázat). Ez akkor fordul elő, amikor a bibliai próféciát a saját érvelésünk vagy a mi korunk történéseinek a fényében olvassuk.
2. *Figyelmes olvasás*: A bibliai próféciák az üdvösségre vonatkozó alapvető igazságok mellett fontos információt tartalmaznak a világ sorsáról (2Tim 3:15-17). A próféták gondosan választották meg szavaikat és kifejezési formáikat, hogy közvetítsék látomásaikat. Ezért olvassunk lassan, körültekintően figyelve a szavakra! Olvassuk el többször is az adott részt, hogy biztosan ne maradjon ki semmi az olvasás során! Így „ott is forrásokot fogunk találni, ahol a felületes olvasó csak sivatagot lát” (Ellen G. White: *Nevelés*. Budapest, 2015, Advent Kiadó, 166. o.). Jobb felismerni, hogy nem értünk valamit, mintsem beérni sekélyes vagy hamis értelmezéssel.
3. *Eszztétikai olvasás*. A szöveg irodalmi jellemzői (felépítése, párhuzamok) segítenek a próféciák üzenetének megfejtésében. Megérthetjük Dániel próféciáját a szoborról (Dániel 2), ha párhuzamba állítjuk a négy fenevadról szóló próféciával a 7. fejezetben. Párhuzamok találhatóak Dániel és Jelenések próféciái között is. Nézzük meg az alábbi táblázatot, amelyben Jelenések 13-14 apokaliptikus látomása sok tekintetben párhuzamban áll Dániel 7 próféciájával, amely szintén összefügg a 8. fejezettel!

Dániel 7	Jelenések 13-14
Tengerből feljövő fenevadak (Dán 7:1-3)	Tengerből feljövő fenevad (Jel 13:1)
Oroszlán (Dán 7:4)	Tíz szarvú fenevad (Jel 13:1b)
Medve (Dán 7:5)	Párduc (Jel 13:2a)
Párduc (Dán 7:6)	Medve (Jel 13:2b)
Állat tíz szarvval (Dán 7:7)	Oroszlán (Jel 13:2c)
Bitorló hatalom - a kis szarv (Dán 7:8)	Bitorló hatalom - Tengerből feljövő fenevad (Jel 13:3-18)
Az engesztelés napja (Dán 7:9-12; 8:14)	Hármas angyali üzenet (Jel 14:1-13)
Emberfia (Dán 7:13-14)	Emberfia (Jel 14:14-16)

Ezek a párhuzamok azt mutatják, hogy a mennyei engesztelés napja/ítélet napja Dániel 7. és 8. fejezetében megfelel és egy időben történik a földön a hármass angyali üzenet hirdetésével Jelenések 14-ben.

4. *Kontextusában olvasni:* A karkemisi csata az észak-babiloni hadsereg és a dél-egyiptomi hadsereg között zajlott (vö. Dán 1:1; Jer 46:2). Dániel próféta ezt használja példaként az északi király és a déli király közötti eszkatológiai háborúk prófécijában, a 11. fejezetben (történelmi kontextus). Dániel 7. fejezetét arám nyelven írták, amely az akkori időszak közvetítőnyelve volt, míg Dániel 8. fejezetének az eredeti nyelve héber, Izrael nyelve volt. Ez arra utal, hogy Dániel 7 prófécijája a földi királyságokra összpontosít, és egyetemes hatással bír, míg Dániel 8 prófécijája Isten népére összpontosít, és lelki hatása van.
5. *Intertextuális olvasás:* Mivel a prófétai szöveg saját magát értelmezi, szükséges, hogy a jelentését elsősorban magában a szövegben keressük. Ez a megközelítés arra az alapelvre épít, amelyet Ellen G. White fogalmazott meg Luther Márton elveit követve: „az Írás önmagát magyarázza, az egyik szakasz a másik jelentésének kulcsa” (*Evangelism*. 581. o.). Például a kos és a kecskebak összekapcsolása Dániel 8-ban arra utal a 3Mózes 16-tal való nyelvi összefüggés mellett, hogy Dániel 8 prófécijája az engesztelési napra vonatkozik.

Összpontosítva az ember saját válaszára

A próféciák tanulmányozásának minősége függ attól is, hogy az adott személy hogyan közelíti meg a szöveget.

1. *Lelki módon történő olvasás:* A Szentírást Isten ihlette. Ezért logikus, hogy teljes megértéséhez lelki tényezők is kellenek. Mert az ilyen dolgokat „*lelki módon kell megítélni*” (1Kor 2:14). Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a hit és az imádság fontos tényezők az exegézis eredményességét tekintve. Az ima Isten segítségét hozza el a tanulmányozásba. Ha hiszünk abban, hogy Isten ihlette a bibliai próféciát és a prófécia meg fog valósulni, képesek lehetünk észrevenni annak beteljesedését, még ha mások nem is látják.
2. *Értő olvasás:* A ihletett szöveg megértésének feladata szorgalmat és fáradságos munkát igényel. Az „*érteni*” ige kulcsszó *Dániel próféta könyvében* (15 alkalommal szerepel). „*Hanem aki dicsekszik, azzal dicsekedjék, hogy értelmes, és ismer engem*” (Jer 9:24). Más szóval, Isten ismerete a bölcsesség végső célja.
3. *Közös olvasás:* Ahogyan a bibliai próféciák szövege Isten népének tanúságtétele révén jutott el hozzánk, úgy ezen próféciák is Isten népének vannak rendelve. Az Ige tanulmányozásában szerepe van az egyén kreatív hozzájárulásának, de bevonja a hittestvéreket is. Amikor Isten szól, általában a népét, mint imádkozó közösséget szólítja meg: „*Halld meg, Izráel*” (5Móz 6:4). Dániel előre megjövendöli, hogy az idők végén „*sokan*” (vagyis Isten népe, a „*bölcsék*”) „*megértik*” (Dán 12:10).
4. *Egyszemélyes olvasás:* Ha a Szentírás nem változtat meg bennünket, nem hat az életünkre, nem fogjuk megérteni. Ennek szemléltetésére érdemes elgondolkodnunk egy Afrikában járt európai utazó történetén, aki gúnyolta afrikai szolgáját, amiért az a Bibliát olvasta: „*Miért olvasod a Bibliát? Ez csak egy sor mese.*” A szolga így válaszolt: „*Ha nem olvasnám a Bibliát, már rég megettelek volna.*” Ez a történet egy fontos elvet tartalmaz, ami bemutatja, hogy Isten Igéje „*kétélű kardhoz*” hasonlít (Zsid 4:12). Isten prófétai Igéje nemcsak ellenségeink és elnyomóink bűneire mutat rá élesen, hanem „*ellenünk*” is szólhat, tanúskodhat (Jer 28:8).
5. *Etikus olvasás.* Sajnos a bibliai próféciákat gyakran használták az emberek bűneinek indoklására. 1Móz 9:25 versének torz értelmezéséből indultak a faji megkülönböztetést és rabszolgaságot alátámasztó rasszista elméletek. Az antiszemitizmust, amely pogromokhoz és keresztes hadjáratokhoz vezetett, és jelentős szerepet játszott 6 millió

zsidó meggyilkolásában, bibliai próféciaik téves értelmezésével indokolták (Dán 9:24). A történelem folyamán a nők elleni családi erőszakot és bűncselekményeket gyakran 1Móz 3:16 versére való hivatkozással igazolták. Miközben Isten prófétai Igéjét tanulmányozzuk ebben a negyedévben, engedjük, hogy az ihletett Szentírás teljes mértékben átvegye az irányítást elménk és szívünk felett, hogy nevelhessen bennünket az igazságban (2Tim 3:16).

Gyakorlati alkalmazás

Alkalmazzuk az e heti tanításokat, és válaszoljunk az alábbi kérdésekre 2Tim 3:15-17-re összpontosítva!

1. Melyek 2Tim 3:15-17 kulcsszavai?
2. Gondolkodjunk el a következő szavak jelentőségén: „szent írások”, „bölc”, „ihletett”, „tökéletes”.
3. Miért ösztönöz kreatív gondolkodásra a Szentírás tanulmányozása?
4. Milyen a szöveg szerkezete?
5. Mi az adott szakasz kontextusa?
6. Keressünk két másik bibliai szöveget, amelyek ugyanazzal a témával foglalkoznak! Például Zsolt 119:97-104 és Jn 5:39. Azonosítsuk a párhuzamokat e szövegek között, és hasonlítsuk össze őket a témáik szerint! Miben hasonlítanak, miben különböznek?

A személyes reakcióra összpontosítva:

1. Mely szavak utalnak 2Tim 3:15-17-ben arra, hogy a Szentírást tisztelettel kell tanulmányozni? Gondolkodjunk el közösen, és beszélgessünk például az alábbi szavakról: „Szentírás” (ez a szó arra utal, hogy a tanulmányozásához lelki hozzáállás szükséges), „ihletett” (ajándék Istentől, a Szentlélek munkája).
2. Mely szavak utalnak arra a szövegben, hogy szükséges értően olvasni a szöveget? Gondolkodjunk el közösen, és beszélgessünk például az alábbi szavakról: „ismer” (kognitív funkció; tanulandó információ), „bölc” (a gondolkodás alkalmazása), „nevelés” (az irányelvek befogadásának és új dolgok tanulásának képessége).
3. Mely szavak utalnak a közös olvasás szükségességére? Gondolkodjunk el közösen, és beszélgessünk például az alábbi szavakról: „gyermekségedtől fogva” (szülők bevonása), „megjobbítás” (szülők és tanárok bevonása), „jó cselekedet” (amit annak érdekében teszünk, hogy segítsünk a rászorulókon).

-
4. Mely szavak utalnak arra, hogy a szöveget alkalmazni kell az életünkben? Gondolkodjunk el közösen és beszéljünk például az alábbi szavakról: „bölcsé tesz” (élesíti a megkülönböztető képességet és a személyes ítélőképességet). Mely szavak utalnak az etikai érzékenység szükségességére? Gondolkodjunk el közösen és beszéljünk például az alábbi kifejezésről: „igazságban” (fejleszti annak képességét, hogy felismerjük, mi a helyes).

„KÉREM AZT A KÖNYVET!”

Laurie Denski-Snyman

Tim nemrég érkezett misszionáriusként Délkelet-Ázsiába, egy többségében katolikus szigetre. Nagyon félénk volt. Magában imádkozott, mielőtt aggódva belépett egy varrodába. Előtte négyen álltak a sorban. Már azon gondolkodott, hogy kimegy, de valami visszatartotta. Közben észrevette, hogy a varrónő többször is ránézett.

Aztán sorra került, de mielőtt egy szót szolt volna, a nő rámutatott a táskájából kikandikáló könyvekre: „Kérem azt a könyvet, meg azt, meg azt!” Tim megkérdezte, honnan tudja, hogy könyveket árul. „Álmomban egy fiatalembert láttam - felelte a nő -, aki pontosan úgy nézett ki, mint maga. Könyvek voltak nála, amelyeket el kell olvasnom, az egyik *A nagy küzdelem* volt. Tudtam, hogy jönni fog, és meg fogom venni *A nagy küzdelem* című könyvet.

Tim félelme elszállt. Örült, hogy könyveket árulhat. 5Móz 31:8 verse így szól: „*Maga az ÚR megy előtted, ő lesz veled. Nem marad el tőled, és nem is hagy el téged. Ne félj hát, és ne rettegj!*” Tapasztalta, hogy Isten előtte jár, és beszélhetett Jézusról, a visszajöveteléről.

Imádkozunk Timért és a többi misszionáriusért, akik a Dél-ázsiai Divízió területén elsőként igyekeznek kapcsolatba lépni az el nem ért embercsoportokkal! Köszönjük a tizenharmadik szombati adományokat, amelyek az evangélium terjesztését segítik!

Mózes első könyvének alapvetése

Áttekintés

Kulcsszöveg: János 1:29

Alapigék: 1Móz 22:1-18; Jn 3:16

Mózes első könyve alapvető igazságokat tartalmaz, amelyek a Szentírás üdvösségre vonatkozó és prófétai üzenetének a lényegét ölelik fel. Isten üdvözítő tervéről tesz bizonyosságot a teremtés hatalmas történetétől (1-2. fejezet) kezdve, amelyben Isten a káoszt és az ürességet életté formálta, egészen József történetéig, amelyben a gonosz cselekedetkből megváltó kimenetelt tette lehetővé (1Móz 50:20). A könyv közepe Izsák feláldozásának történetében (1Móz 22:1-18) alapozza meg az isteni terv fő témáit.

Ezen a héten felfedezzük Isten üdvözítő tervének különböző témáit, amint azok kibontakoznak az *Ákédá* („Izsák megkötözése”) drámai történetében. Az első téma a „szeretet”, amelyből Isten minden további cselekedete származik.

A héber *'áhab* szó szeretetet jelent (1Móz 22:2), és ebben a történetben szerepel először a Bibliában, mégpedig Isten beszédében (az apa szeretetére utalva).

Az *Ákédá* második témája Isten szeretetének kifejezése fia feláldozása által, amelyet előre jelzett Izsák báránnyal való azonosítása (1Móz 22:7-10). A harmadik téma Isten szeretetének tényleges megnyilvánulása a történelemben, mégpedig a nagy küzdelemben, amely „az Ő magvát” szembeállítja a kígyóval, és amely végül az Ő „magvának” győzelmével zárul a gonosz és a halál felett. Erre az eseményre előre mutat a kos váratlan megjelenése (1Móz 22:13), amely az engesztelési nap eszkatológiai eseményét jelképezi.

Kommentár

Isten szeretete

Lehetetlen felfogni Isten szeretetét, mert lehetetlen megérteni Krisztus minden ismeretét felülhaladó szeretetének szélességét, hosszúságát, magasságát és mélységét (lásd Ef 3:18-19). Az a tény azonban jelentőség-teljes, hogy az *'áhab* ige, ami „szeretetet” jelent, a Szentírásban először egy apa szeretetére utal – Ábrahám szeretetére Izsák, az ő „egyetlenegyé” (1Móz 22:2) iránt. Épp Ábrahámnak a fia iránti szeretete adja azt az összefüggést, amelyben Isten iránti szeretete „próbára” lett téve, és ezáltal megnyilvánult (1Móz 22:1, 12).

De nem csak Ábrahám Isten iránti szeretete került próba alá. A pátriárka személyes tapasztalata nyomán Isten szeretete is megnyilvánult előtte. Így megértette Isten szeretetének mélységét. Ahogy Ellen G. White magyarázza: „Isten egyrészt Ábrahám lelkébe akarta vésni, hogy az evangélium valóság, másrészt próbára akarta tenni hitét a paranccsal, hogy ölje meg fiát. Azért kellett elviselnie a lelki gyötrelmet e félelmes próba sötét napjaiban, hogy saját tapasztalata által felfogjon valamit abból a hatalmas áldozatból, amelyet a végtelen Isten hoz az ember megváltásáért... Mivel bizonyíthatná Isten jobban végtelen könyörületét és szeretetét” (*Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 120. o.)?

Isten nem adott Ábrahámnak filozófiai, teológiai vagy pszichológiai magyarázatot a szeretetéről, hanem úgy döntött, megengedi neki, hogy átélje (korlátozott emberi szinten) azt, amit Isten maga is át fog élni (végtelen, isteni szinten). Ezt az Ábrahám és Isten közötti párhuzamot (Ábrahám feláldozta volna az „egyetlenegyét”, akit szeretett, valamint Isten, aki feláldozta az Ő „egyetlen Fiát”, akit Ő, „az Atya szeret”) erősíti meg János, ugyanazzal a nyelvezettel (intertextualitás) határozva meg a szeretet: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz öbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:16; vö. 1Jn 4:9).

Isten Báránya

János az „Isten Báránya” címet használja Jézus azonosításaként: „Másnap János látta Jézust hozzá menni, és azt mondta: Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét” (Jn 1:29, 36)! Érdekes és jelentőség-teljes, hogy a „bárány” kifejezés a Szentírásban először Izsák megkötözésének történetében jelenik meg, „égőáldozat”-ra utalva (1Móz 22:7). Azonban nem

ez volt az első alkalom, amikor bárányt áldoztak. Ábel is bárányt áldozott égőáldozatként (1Móz 4:4; vö. 4Móz 18:17), de 1Móz 22:7-8 az első igehely, ahol kifejezetten a *szeħ*, „bárány” szó szerepel; a héber Bibliában is ez az egyedüli szakasz, ahol a *szeħ*, „bárány” szó határozottan van jelen. Más igehelyekben ez a szó határozatlan értelemben szerepel. Ez az egyedi eset arról tanúskodik, hogy itt egy különleges és egyedülálló alkalmazásról van szó. Izsák (Ábrahámmal együtt) arra az egyedi, vagyis az egyetlen bárányra utal, aki minden más fölött áll.

János az evangéliumában (Jn 1:29, 36) és különösen az apokalipszisében (23 alkalommal) határozott értelemben használja a bárány szót („a bárány”), utalásként Izsák kérdésére: „*Hol van az égőáldozatra való bárány*” (1Móz 22:7)? Ez az intertextuális kapcsolat lehetővé teszi, hogy feltételezzük: „a bárány” Isten Fiára utal. Ez a magyarázat megerősítést nyer Ábrahámnak az Izsák kérdésére adott válaszában: „*Isten majd gondoskodik az égőáldozatra való bárányról*” (1Móz 22:8).

1Móz 22:8-ban Ábrahám kijelentésének nyitó szerkezete különösen beszédes. Először is, bár a héber nyelvben jellemzően az ige áll az első helyen, majd a tárgy következik, itt az „Isten” szó van a mondat elején, még az ige előtt, hogy hangsúlyozza: a megoldás csakis Istenben van. Ő az, aki gondoskodni fog. Másodszor, 1Móz 22:8 nyitó kifejezése ugyanolyan reflexív szerkezetet használ, mint a *lek l^oká* („menj magad”), ahogy Isten Ábrám elhívását bevezette (1Móz 22:2; vö. 12:1). Ebben az esetben az 1Móz 22:8-ban megtalálható kifejezés így is fordítható: „Isten önmagát fogja biztosítani, mint bárányt”. Így a bárányt Istennel azonosítjuk. Tehát a bárány, amiről itt szó van, nem csupán egy állat, amire Izsák gondolt, hanem Istenre mutató szimbólum.

Isten győzelme

Izsák arra számított, hogy Isten egy bárányt fog biztosítani, ám egy kos jelent meg helyette: „*főlemelte Ábrahám a szemét, és látta, hogy íme, a háta mögött egy kos...*” (1Móz 22:13). A kos az engesztelés napján feláldozott kosra utal (3Móz 16:3, 6). Valóban egyedülálló intertextuális kapcsolat van Izsák feláldozásának története és az engesztelés napjának szövege között. Izsák megköötözésének leírásában minden más bibliai szakasznál több a közös szó az engesztelés napjának szövegével. Ugyanazt az összefüggést találjuk a következőkben: *óláh*, az „égőáldozat” (1Móz

22:13; vö. 3Móz 16:3, 5); *rá'áh* „megjelenik” ugyanabban a passzív formában, *nifal* (1Móz 22:14; vö. 3Móz 16:2); valamint a *jiqqach* és „elhoz”, „átvesz” (1Móz 22:13; vö. 3Móz 16:5). A két szakasz közötti fontos intertextuális kapcsolat azt jelzi, hogy aki leírta az engesztelés napjára vonatkozó törvényt 3Mózes 16-ban, figyelembe vette az Izsák feláldozásáról szóló szöveget.

Másrészről érdemes megjegyezni, hogy Izsák megkötözésének szövege jelen van Dániel 8. fejezetében is, amely kifejezetten az eszkatológiai engesztelés napjára vonatkozó prófécia. Az első sor bevezeti Dániel látomását - „*Fölemeltem a szememet, és láttam, hogy íme, egy kos áll a folyam előtt*” (3. vers) - világosan utal Izsák feláldozásának szövegére, mivel Dániel kifejezése 1Móz 22:13-ból való idézet. Az Izsák feláldozásának szövegére tett utalást tovább erősítik a 3Mózes 16 és Dániel 8 közötti fontos intertextuális kapcsolatok (különösen a *rá'áh*, „látni” ige használata, amely kulcsfontosságú mindkét szakaszban). Dániel 8 fényében tehát megértjük, hogy *Ákédá* történetében a kos az eszkatológiai engesztelés napjára utal.

Ezt a nézőpontot valóban megerősíti az *Ákédá* szövegét lezáró isteni áldás (1Móz 22:17), ami nemcsak Ábrahám jövőbeli leszármazottaira vonatkozik, hanem a nemzetek jövőjére is. Az Úr megígéri, hogy Ábrahám magva „*örökségként fogja birtokolni ellenségeinek kapuját*”. Ez az ígélet utal Krisztus győzelmére a kígyó felett, valamint az élet győzelmére a halál felett, erre mutat előre 1Móz 3:15. Izsák megkötözésének története Isten népének végső szabadulásához vezet majd az eszkatológiai engesztelés napján (vö. Dán 8:14). Ezt az üzenetet közvetíti *A zsidókhoz írt levél* is, amely az *Ákédá* záró áldását alkalmazza (Zsid 6:14) az engesztelés napjának rendkívüli pillanatában, amikor a Főpap „*beljebb hatol a kárpitnál*” (Zsid 6:19; vö. 3Móz 16:2, 15).

Gyakorlati alkalmazás

Olvassuk el az alábbi részleteket Ábrahám és Izsák hallgatással töltött időszakairól, majd a feltett kérdésekről 1Móz 22:6-8-ban! Milyen lelki tanulságokat találunk?

1Móz 22:6: „mentek ketten együtt”. Ez a kifejezés kétszer szerepel (1Móz 22:6, 8), és drámaian hangzik, kiemelve az apa és fia csendes haladását.

1Móz 22:7-8: Izsák megszólalt. 1Móz 22:7-8-ban a csendet végül Izsák törte meg, aki a történetben csak ebben a párbeszédben szólalt meg: „*Megszólította Izsák az atyját, Ábrahámot: Atyám*” (1Móz 22:7)! Amikor Izsák először megszólal, elsőként az *'abi*, „atyám” héber szót mondja ki, amely emlékeztet a kapcsolatára Ábrahámval, aki éppen az áldozatra készül.

„*Az pedig mondta: Íme, itt vagyok, fiam*” (1Móz 22:7). A „fiam” (*beni*) kifejezés megfelelő válasz az „atyám” (*'abi*) kifejezésre. Az apa szereti a fiát, és fia iránti szeretetének intenzitása még fájdalmasabbá teszi az áldozat gondolatát (vö. Jn 5:20).

„*Izsák pedig megkérdezte: »Itt van a tűz és a fa, de hol van az égőáldozatra való bárány«*” (1Móz 22:7)? Ez a kérdés anélkül utalt a kimondatlan valóságra, hogy konkrétan megkérdezte volna: „Én vagyok a bárány?”

A CSODA

Andrew McChesney

Nem volt bent az udvaron a tehén, amikor a nő hazaért a piacról. A házban két kisgyermeke várta. A tehén jelentette az egyetlen jövedelemforrást, hogy ne haljanak éhen. Nem akart a gyerekek előtt sírni, ezért a bokrok közé ment, hogy ott kiöntse szívét Istennek. Férje hetednapos adventista lelkész volt Tádzsikisztánban, de a szombat miatt 8 év kényszermunkára ítélték. Az asszony megköszönte Istennek, hogy volt egy tehenük, aminek a tejéért lisztet, krumplit, répát, hagymát, fokhagymát, paradicsomot és uborkát tudott venni a falu piacán, de most ellopták a jószágot!

Mi lesz velük? Hogyan fognak megélni? Sírt és imádkozott, és egyszer csak a bokrok között észrevett egy nagy értékű bankjegyet. Megköszönte Istennek, hogy pénzt küldött neki, amin új tehenet tud vásárolni. A piacon azonban senki nem akart annyiért tehenet eladni neki. Végül a legkisebb, legsoványabb állatot tudta csak megvenni.

Otthon a nő gondosan etette az állatot, a gyerekek pedig játszottak vele, és idővel rendbe is jött. Kétszer annyi tejet adott, mint az ellopott tehén.

„A nehéz időkben Isten megmentette az életünket” – mondta Liubov Brunton, a történetben szereplő asszony unokája. Elmondta, ez a csoda jó emlékeztető arra, hogy Isten megvédi a missziómunkásokat, gondjukat viseli, bárhol és bármikor szolgálnak is. De a tehén története ezzel még nem ért véget. Liubov nagymamája újabb csodának lett a tanúja. Erről a jövő héten olvashatunk.

Hasonlatok a házasság köréből

Áttekintés

Kulcsszöveg: Jelenések 19:9

Alapigék: 1Móz 2:18-23; Ez 16:3-32

Mózes első könyve teremtési beszámolójának irodalmi szerkezetében a házasság intézménye 1Móz 2:21-24 hetedik szakaszában párhuzamba állítható a szombat intézményével, amely a hetedik napon jelenik meg 1Móz 2:1-3-ban. Ez a párhuzam komoly tanulságot emel ki: Isten és földi családja kapcsolatát a házasság szentségének fényében érthetjük meg a legjobban.

A házasság motívumával találkozunk Izrael népének korai szakaszában, a kivonulás idején is. A gyakran a házasságtöréshez társuló féltékenység feltűnik például a Tízparancsolat szövegében is (2Móz 20:5; vö. 4Móz 25:1; 5Móz 4:23-24). Az Isten és népe közötti szövetség tehát házasságként is értelmezhető. Isten szereti népét (5Móz 7:8), és fontos, hogy Izrael viszontszeresse Őt (5Móz 6:5). A héber *jáda*‘, „ismerni” szót, amely a házastársak intim, személyes kapcsolatát írja le (1Móz 4:1; 19:8), az Isten és népe közötti kapcsolatra is használja a Biblia (Zsolt 16:11; Jer 2:2-3; Ez 16:3-32).

Emiatt elengedhetetlen, hogy tanulmányozzuk a házastársi kapcsolatok bibliai megjelenési formáit, hogy jobban megértsük ennek a metaforának a jelentőségét.

Kommentár

Először tekintsük át a házasság bibliai modelljét Mózes első könyvében: Ádám és Éva, valamint Izsák és Rebeka kapcsolatát! Ezt követően vizsgáljuk meg a házasság szimbolikájának prófétai alkalmazását: hogyan illusztrálja a „parázna” és a „menyasszony” képe Istennek a bűnössé lett emberiséggel való kapcsolata kudarcát, illetve sikerét.

Ádám és Éva

A bibliai feljegyzések szerint a házasság intézményét Isten az Édenkertben, az emberi történelem első napján adta (1Móz 1:26-27; 2:18, 20-23). Tehát várható, hogy ez a szöveg tartalmazza a házasság alapvető elveit, ami igen hasznos vizsgálódásunk szempontjából.

„*Saját képmására*” (1Móz 1:27). Érdekes, hogy az emberpár megteremtésének leírása általános többes számot használ: a *na‘aszeh* („teremtünk”) ige többes számú alakja 1Móz 1:26-ban utal a Szentháromságon belüli kölcsönös kapcsolatokra. Isten a párt „*a saját képmására*” teremtette (1Móz 1:27), ami azt jelenti, hogy Ádámnak és Évának párként kell tükröznie az isteni kölcsönösségen alapuló kapcsolat modelljét. Ez a párhuzam azonban nem vehető emberi értelemben a Szentháromságon belül, csupán úgy, hogy szeretet és egység van a Szentháromság három személye között, tehát a férfi és a nő között is szükséges ezeknek az elemeknek a megléte (lásd 1Móz 2:24; Jn 15:9, 12, 17; Ef 4:1-6).

„*Hozzá illő segítőtárs*” (1Móz 2:18). A héber ‘ezer szó „segítőt” jelent, és általában Isten megváltó cselekedetére utal (2Móz 18:4; Zsolt 33:20 stb.). A *k^onegdó* szó azt jelenti, „hasonló hozzá”. Szó szerinti fordításban „mint” (*k^o*) és „egymás előtt” (*negdó*). Így a párt „hasonlóként” és „egymás előtt” lévőként írja le.

A férfi és a nő közötti kölcsönös dinamika a teremtéskor és a bűnbeesés után jelképesen utal Isten és népe szövetségére (vö. Énekek 6:3; 1Móz 3:16; Ef 5:21-28).

Izsák és Rebeka

Izsák és Rebeka házasságának története *Mózes első könyvének* 24. fejezetében található, amely az irat leghosszabb fejezete. Ez a történet fontos tanulságot hordoz Isten jelenlétével kapcsolatban. Az ÚR (YHWH) itt nem szólal meg, de 17 alkalommal említik. A másik kulcsszó a „menni” (*halak*) ige, amely szintén 17 alkalommal fordul elő valamilyen formában, ezek közül hét Rebeka vonatkozásában. A „menj” ige hallatán indult útnak Ábrahám - Isten szavára (1Móz 12:1, 4). Rebeka tehát második Ábrahámként is értelmezhető. A fejezet általános üzenete, hogy a házasságban Isten jelen van, szabadulást hoz. Izsák és Rebeka házasság-

sága számos tanulságos elemet mutat be, amelyek segítenek megérteni Isten és szövetséges népe kapcsolatát.

Isten kezdeményezi a szövetséget. Ábrahám jelképes értelemben elment a jövődő menyasszonyhoz, amikor elküldte szolgáját, Eliézert, hasonlóképpen Isten az, aki megteszi az első lépést népe, menyasszonya felé, de nem kényszeríti a szövetséget. Eliézer is tiszteletben tartja a menyasszony szabadságát, aki dönthet úgy, hogy nem megy vele: „*Ha az a leányzó nem akarna eljönni velem*” (1Móz 24:5).

A menyasszony válasza. Rebeka nem habozik elindulni, és egyetlen szóval válaszol: *'élek („elmegyek”)* (1Móz 24:58), ekkor fordul elő a *halak* („menni”) kulcsszó utoljára Rebeka vonatkozásában. Az, hogy Rebekát megkérdezik, figyelemre méltó az adott kor kontextusában, ugyanis akkor a nőknek nem sok beleszólása volt a házasságba. Ebben az esetben azonban minden az ő „igenén” vagy „nemén” múlik, az övé az utolsó szó az ügyben. Rebeka válasza ugyanaz, mint amit Ábrahám pátriárka felelt, visszhangzik benne, amit Mezopotámiából elindulva mondott: *vajjélek („elment”)* (1Móz 12:4). Ebben az értelemben Rebeka Ábrahám nyomdokában jár.

Az ima szerepe. Eliézer imádkozott útja sikeréért (1Móz 24:12), és azért is, hogy Rebeka vizet adjon neki (1Móz 24:14). Kérésének megfelelően Rebeka „*inni adott*” neki (1Móz 24:18). Izsák is imádkozott a Rebekával való ismerkedés sikeréért (1Móz. 24:63), majd Rebeka és Izsák pillantása találkozott (1Móz 24:64).

A szeretet szerepe. A bibliai szöveg arról számol be, hogy Izsák csak a házasság megkötése után *szerette* Rebekát (1Móz 24:67). A szeretet hűséget jelent, a kötelességet, hogy *„élvezd az életet feleségeddel együtt, akit szeretsz”* (Préd 9:11). A szeretet héber felfogása inspirálta a héber nézetet a vallásról. A házastársi szeretet tapasztalata mintaként szolgált Isten és népe szövetségéhez (Hós 2:2; 3:1). Az Ószövetségben a „szere- tet” a „szövetség” fogalmának (5Móz 7:9) szerves része. Amikor Isten hívja az embert, hogy szeresse Őt, nem pillanatnyi érzelmi megnyilvánulást kér. Istent szeretni azt jelenti, hogy életre szóló közösségre köteleződünk el vele (5Móz 6:5-9; 2Móz 20:6).

A parázna és a menyasszony

A házasság tapasztalata ihlette a prófétákat. Amikor Isten népe hűtlen lett, más isteneket kerestek, paráznának nevezték őket, és elmondták, hogy megtört a házassági szövetség. Amikor a nép hűségese maradt Istenhez, a házassági szövetséget kiemelték, Izraelt vagy az egyházat gyönyörű menyasszonyhoz hasonlítva.

A parázna. Hóseás próféta könyvében a házasság szimbolikája egyszerre utal lelki fogalomra és történelmi valóságra. Hóseást Isten arra hívta, hogy vegyen „parázna feleséget... mert bizony paráználkodik az ország” (Hós 1:2). E szavakat szó szerint és lelki értelemben is kell venni. A nőt „szereti a társa [nem a férje], és házasságtörő, ahogyan az ÚR is szereti Izrael fiait, de ők idegen istenekhez fordulnak” (Hós 3:1), tehát házasságtörést követ el, amint az Isten által szeretett Izrael népe is más isteneket követett, vagyis paráznaként élt. Izrael népe, látva, hogy a próféta parázna feleséget vesz, magukat az Isten által elvett paráznaként azonosították.

*Isten menyasszonya. Ezékiel próféta könyve folyamatosan építi fel, hogy a nő, a menyasszony képe Isten népének szimbóluma. Amikor Isten rátalált, koszos, csúnya, pogány újszülött volt (Ez 16:3), de Isten a gondjaiba vette: mosdatta, táplálta, amitől „nagyon megszépült” (Ez 16:13), mert Isten felékesítette (Ez 16:14). A nő jellemzéseként ugyanazt a héber kifejezést, a *m'ód m'ód*-ot („igen”, „nagyon”, „rendkívül”) használja, mint a bűnei jellemzésére, ami „igen-igen nagy” volt (Ez 9:9). Amit Isten „rendkívül” jónak teremtett, az „rendkívül” rosszra fordult.*

A parázna és a menyasszony. A jelenések könyve a héber prófétákat visszhangozva a házasság metaforáját használja két nő két jellemzésére is. A „férje számára felékesített menyasszony” (Jel 21:2) Isten népét jelképezi, akikkel együtt fog lakni az „Új Jeruzsálemben”. Ezzel szemben „a nagy parázna” a házasságtörő egyházat jelenti, „aki a földet megrontotta paráznaságával” (Jel 19:2).

Gyakorlati alkalmazás

A házasság metaforájának három alkalmazási területe lehet egy keresztyén életében: a személyes életünkben Istennel, a házastárssal és a gyülekezettel való kapcsolatunkban.

1. **Istennel.** Milyen módon alkalmazható, és hogyan emeli magasztos szintre az Istennel való személyes kapcsolatunkat a házasság metaforája? Hogyan segít a hitünket teljesebben beépíteni az életünkbe? Hogyan tanít arra, hogy Istenre nemcsak az imádság alatt és a gyülekezetben kell gondolnunk, hanem mindig, mindenhol? Milyen módon tanít a házasság képe arra, hogy tudd: Isten jelenlétében vagy éjszaka, amikor alszol, nappal, amikor dolgozol, gondolkodol, beszélsz, énekelsz, eszel, játszol és nevetsz, de a szenvedés, sírás és küzdelem idején is? Soroljunk fel konkrét példákat arra, amikor bizonyosak vagyunk abban, hogy Isten jelenléte körülvesz, és amikor azt érezzük, hogy távol van tőlünk, vagy megszorítjuk Őt!
2. **A házastárssal.** Aki házasságban él, gondoljon a társával való kapcsolatára a bibliai házasságmodell fényében! Figyeljen örömmel a másikra, „*életetek minden napján*” (Préd 9:11) és „*engedelmeskedjétek egymásnak Krisztus féelmében*” (Ef 5:21; vö. 1Móz 3:16)! Keressük Isten képét a házastársunkban, tiszteljük és értékeljük azt, amiben különbözik tőlünk (1Móz 1:26)! Hogyan illeszkedik össze az egység és a különbözőség elve (1Móz 2:24)?
3. **A gyülekezetben.** Beszéljünk a gyülekezet és Isten jelleme közötti kapcsolatról! Hogyan hat Isten szeretete és igazságossága a gyülekezet életére? Említsünk konkrét példákat a sikerekre és a kudarcokra is!

EGY NAGY VÖDÖR VAJ

Andrew McChesney

Miután ellopták a család tehenét, az asszony szerzett egy kutyát, hogy vigyázzon az új tehenre és a tizedükre is, ami egy nagy vödör vaj volt. A férjét adventista lelkészként a szombat miatt egy szovjet munkatáborba vitték. Az édesanyának és két kisgyermekének a tehen jelentette az egyetlen bevételi forrást Tádzsikisztánban, ami akkor a Szovjetunióhoz tartozott. Az asszony megfejte a tehenet, és az eladott tej áráért élelmszert vásárolt a piacon. Tized gyanánt félretette a tej tíz százalékát, vaját köpült belőle és egy vödörbe tette. Amikor a vödör megtelt, a vajat eladta.

Egy nap elment a piacra, a vödröt pedig a megkötött kutya közelébe helyezte el. Egyszer a gyerekek észrevették, hogy kinyílt a kapu, és egy muszlim öltözetű férfi lépett be, de a kutya oda sem figyelt. A férfi fogta a vödröt, megfordult és elment.

Évekkel később, amikor az édesapa hazatért a munkatáborból, folytatta lelkészi munkáját. Még öt gyermekük született. Az idősebb lányuk, Nina férjhez ment, és neki is születtek gyermekei. Munkát vállalt, egy műtrágyagyár irodáit takarította. A fizetéséért el kellett mennie a gyár könyvelőjéhez, akinek beszélgetés közben egyszer elmondta a vödör vaj történetét. Erre a könyvelő könnyek között mesélte el a történet Nina számára ismeretlen részét. Elmondta, hogy négy testvérével Szibériában nőtt fel. A szüleik a második világháborúban meghaltak, őket a nagyszülők nevelték. Nehéz idők voltak, és egyszer elfogyott minden élelmük. A nagymama az asztal köré hívta öt unokáját, hogy imádkozzanak. Nem sokkal később egy muszlim ruhás férfi kopogott be az ajtón, az egyik kezében egy vödör vaj volt, a másikban pedig egy kenyér.

A műtrágyagyár könyvelője kérte Ninát, hogy beszéljen neki Istenről, elfogadta Jézust és csatlakozott az Adventista Egyházhoz. A muszlim öltözetű férfi kilétét homály fedi, de az érintettek úgy gondolják, hogy egy angyal lehetett.

Nemzetek, 1. rész

Áttekintés

Kulcsszöveg: Dániel 7:14

Alapigék: 1Móz 12:1-9

Amikor Isten megteremtette a földet, boldogságot és szeretetet akart adni az embereknek, ám ahelyett, hogy beteljesítették volna tervét, más utat választottak. A következő két leckében azt fogjuk tanulmányozni, hol vallott kudarcot az ember a helyes út megtalálásában, és hogyan vezet Isten, hogy fényt találjunk a sötétségben. A sötétség a függetlenség vágyából fakadt.

Ez a vágy először az Édenkertben jelentkezett, amikor Ádám és Éva a kígyó hatására engedetlen lett Isten iránt. Megkísértette őket, hogy olyanok akartak lenni, „*mint az Isten*” (1Móz 3:5). Ennek következtében megismerték a bűnt, és gyengült az erkölcsi erejük, hogy a jót válasszák a rossz helyett (1Móz 3:22). Később, az emberiség korai történetében Babel lakói tornyot akartak építeni, hogy elérjenek Isten ajtajáig („Bab-Él”) a mennyben, és így elfoglalhassák helyét (1Móz 11:1-4). Isten azonban összezavarta a nyelvüket, önteltségük miatt szétszélesztette őket a földön.

Még Izrael népe is próbált függetlenül élni, Isten uralma helyett maguk közül kerestek királyt. Isten az emberi törekvésekre isteni kezdeményezésekkel válaszolt. Először elhívta Ábrahámot, hogy áldás legyen a népek számára, majd Izraelt, később pedig az egyházat, hogy a népek előtt tanúskodjanak Isten országáról. A Biblia a világosságot, Isten országának reményét kínálja, hogy arra, és ne földi királyságra, emberi hatalomra támaszkodjunk, a sötétség áldozataivá válva.

Kommentár

Ádám és Éva

Éva és a kígyó története feltárja az ember bukásának gyökerét: hogy mást akarnak állítani Isten helyére. Amikor a kígyó megjelenik a történetben, beszéde hasonlít a Teremtő hangjára. Mondott dolgokat (1Móz 3:1), ahogy Isten is „szólt” tízszer a teremtéstörténetben. Mindkét esetben ugyanaz a szö szerkezet, a *vajjó’mer* („mondta”) fordul elő. A kifejezés felépítése zavarba ejtő, mivel a „mondta” igéhez nincs alany rendelve. Valójában ez az egyetlen hely az egész szakaszban, ahol az alany nincs jelölve. Tovább bizonytalaníthat, hogy az ígét megelőzi az Elohim, „Isten” név, azt a benyomást keltve, mintha Isten beszélne. A héber szöveg szórendje a következő: „Isten [ő] mondta a nőnek”, tehát mintha a kígyó Isten helyére kerülne.

Érdekes módon ugyanez figyelhető meg, amikor a nő az engedetlenség útjára lép: „*úgy látta az asszony, hogy jó...*” (1Móz 3:6). Ez emlékeztet arra, amikor Isten értékelt a teremtést: „*látta Isten, hogy jó...*” (1Móz 1:4, 10, 12, 18, 25, 31). Éva szavaiban Isten beszéde visszhangzik, ami arra utal, hogy Éva a mennyei Teremtő helyett már a saját véleményét követte: „*szakított annak gyümölcséből, és evett. Adott a vele levő férjének is, és ő is evett*” (1Móz 3:6). Ez a három ige (vastagon szedve) eddig csak a Teremtővel kapcsolatban szerepelt. Isten adott az embernek enni (1Móz 1:29), fogta az embert (1Móz 2:15) és kivett egyet az oldalbordái közül (1Móz 2:21). Így Éva mintha olyan lenne, mint a Teremtő, egyoldalúan „uralkodik” Ádám felett.

Később mind Ádám, mind Éva ismét mintha Isten helyére tört volna, amikor rájöttek, hogy mezítelenek. A Biblia arról számol be, hogy „*ágyékkötőket csináltak maguknak*” (1Móz 3:7). A „csinál”, „készít”, „teremt” ige eddig csak Isten, a Teremtő vonatkozásában szerepelt (1Móz 1:31; 2:2 stb.). Amikor Ádám és Éva igyekezett megoldani a problémát, Isten, a Mindenható helyébe képzelik magukat, ami olyan lépés, amelyet korábban az asszony kezdeményezett. Aggasztó, hogy az emberpár csatlakozott a kígyó tervéhez, amely Isten szerepének kisajátítására irányul. Istenkáromlásukra utal az is, hogy párhuzam vonható az ‘*árúm*’ szó, amely a „mezítelenségüket” írja le és az ‘*árúm*’ szó között, amely a kígyó „ravaszságát” jellemzi (1Móz 3:1).

Bábel építői

A Bábel építőinek tevékenységét leíró nyelvezet a teremtéstörténetet idézi. A teremtés munkájának visszafordítására törekedtek, a Teremtő Isten szerepét megcélözva. Ez a szándék már a nemzetségi táblázatban is látszik: Nimród alapította Bábel birodalmát, és a leírás ezt az részt a *ré'sit* („kezdet”) szóval vezeti be (1Móz 10:10), ami utal a teremtéstörténetre (1Móz 1:1). Nimród nevének jelentése: „lázadni fogunk”. Bábel teremtőjeként jelenik meg, ahogyan Isten a mennynek és a földnek Teremtője.

Bábel tornyának történetében ugyanaz a bitorlás figyelhető meg. Az *'alp^hné* „a színén” kifejezés, amely a föld teremtés előtti állapotára utal (1Móz 1:2), itt is megjelenik (1Móz 11:4). Míg a teremtéstörténet egy elemből (víz) a sokféleség és változatosság irányába haladt, addig Bábel történetében az irány fordított, a sokféleségből jön létre egy elem. Isten szava: a *vajjó'mer 'Elóhim*, „Isten mondta,” helyett az építők szava, *vajjó'm^hrú*, „mondták” (1Móz 11:3-4) kerül előtérbe. A teremtés isteni beteljesülése, a *vajjó'hi* - „és lett” (1Móz 1:3) emberi teljesítményé, *vatt^hhi* „lett” (1Móz 11:3). Isten kijelentése: a *na'aszeh*, „teremtsünk” (1Móz 1:26) helyett emberi elhatározásról, *na'aszeh*, „szerezzünk” (1Móz 11:4) olvasunk. Bábel építőit ugyanaz a törekvés hajtotta, mint Évát: olyanok akartak lenni, mint Isten.

Abrám elhívása

Ezekkel a szavakkal hívta el Isten Abrámot: „*Nagy nemzeté teszlek... és felmagasztalom nevedet*” (1Móz 12:2). Isten Abrám elhívásával lépett fel Bábel építőinek terveivel szemben. Nem véletlen, hogy a káldeus Úr városában szólította meg Abrámot, hogy hagyja el hazáját. Figyelemre méltó, hogy az ősi sumér Úr városa Babilónia régiójában található, így a legszorosabban kapcsolódik Bábel eseményéhez.

Abrám meghallotta a hívást, hogy elhagyja a Bábel emlékével átitatott helyet, ami érthető, nem meglepő, nemcsak történelmi és földrajzi, hanem teológiai szempontok miatt sem. A Biblia szövegében a próféták kiáltásától az apokaliptikus könyörgésig hosszú teológiai története van a „*fussatok ki Babilonból*” (Bábel görög neve) üzenetének (lásd Ézs 48:20; Jel 18:4). Az isteni hívás nemcsak az elnyomatás, a száműzetés körülményeitől való szabadulásra és a nemzeteknek az ígért földjén történő helyreállítására, hanem a szövetséghez való visszatérésre is kiterjed.

Bábel építői nagy nevet kívántak maguknak szerezni, és különleges, egyetemes nemzetté akartak válni (1Móz 11:4). Ám egyedül Isten adhat nagy nevet, csak Ő tehet egy nemzetet nagygyá, egyedivé. A létrehozást jelölő ige, amely a teremtéstörténetben „teremt”-ként vagy „alkot”-ként hétszer szerepel úgy, hogy Isten az alany (1Móz 1:7, 16, 25, 26; 2:2, [2x] 3), Bábel építőinek tevékenységével kapcsolatban háromszor is előfordul, csak „tenni”, „véghezvinni”, „szerezni” fordításban (1Móz 11:4, 6 [2x]). Ezek közül az egyik konkrétan a „nevükkel” kapcsolatban (1Móz 11:4) szerepel. Eszerint Bábel a Teremtő szerepében tetszelgett. Abrám elhívása megerősíti Isten kiváltságait. Valójában csak a Teremtő Isten képes létrehozni, nevet adni, csak az Ő neve elé kerül a „nagy” (Józs 7:9) jelző.

Abrám megáldása

A *bárák*, azaz „áldás” kulcsszóként jelenik meg Abrám elhívásában, ötször is előfordul. A szóhasználat különösen hangsúlyos Mózes *első könyvében*, ahol 88 alkalommal találkozhatunk vele (összevetve a héber Biblia többi részével, ahol 356-szor fordul elő). A héber „áldás” fogalma gyakran a gyümölcsöző élet kilátásával kapcsolódik össze (1Móz 1:21-23). Így Abrám elhívása megdönti Bábel ideológiáját; áldása helyreállítja a teremtés erőit és a jövő ígéletét Bábel építőivel szemben, akik nem akartak együttműködni a teremtés tervével, mely a sokasodás célját szolgálja.

Míg Bábel építői csak magukra alapozva kerestek biztonságot, a nemzetek áldása kizárólag Isten Abrámra bocsátott áldásától függ. Ennek az alapvető oka egy jövőbeli történelmi esemény: „*megáldatik benned a föld minden nemzetsége*” (1Móz 12:3). A „benned” párhuzamos azzal, hogy „*a te magodban*” vagy „*a te magodon keresztül*”. Vagyis nem „Abrámban” teljesül az áldás, hanem Abrám „magvában”, amely ugyanaz a messiási „mag”, mint 1Móz 3:15-ben, ahol több szó, nyelvtani forma, illetve téma és asszociáció megegyezik a tárgyalt részlettel. Ilyen nyelvezetet használ Pál is, amikor leírja a „Krisztus Jézusban” (Gal 6:15) való szövetség egyetemes hatását.

Gyakorlati alkalmazás

Isten helyére törve. A bűn lényege az a szándék, hogy valaki Isten helyére tör. Erre gondolva tegyük fel magunknak a kérdést: Hogyan próbálhat az ember „Isten helyébe” lépni élete bármely területén, ha nem vigyáz? Vitassuk meg a csoportban a következő szempontokat!

Szavakkal: a hazugság, a tények elrejtése vagy torzítása. A valóság (amit Isten lát) helyett más verzió közlése. A dicsekvés általában felnagyítja valaki értékét másokkal, sőt akár Istennel szemben, mint Nabukodonozor esetében, aki felépítette Babilon városát (Dán 4:30).

A munkában: a túlórázással az ember figyelmen kívül hagyja az egészség törvényeit, vagy a családját, akiknek szüksége van rá. A lustálkodás hanyagság. A csalás vagy a plágium más munkájának, felfedezésének eltulajdonítása.

A hitéletben: valaki vagy valami más imádása Istenen kívül, legyen az pénz, munka, autó, ház vagy éppen az ember maga, ez mind bálványimádás.

Válasz Isten hívására. Bűn Istent mással felcserélni. Mit tehetünk azért, hogy a szívünk trónjáról Isten eltávolítsa énünket, és Ő foglalja azt el? Keressünk erre bibliai példákat!

Beszéljünk arról, mit tett Isten az emberi bűn következtében! Gondoljunk a helyettesítés kérdésén - azon, hogy Isten vállalta helyettünk a halált, hogy mi élhessünk! Elmélkedjünk Izrael történelmének eseményein, amikor Isten az emberekért cselekedett (pl. a teremtés, a kivonulás, a babiloni fogság, vagy amikor harcolt népéért [2Móz 14:14 stb.]!)

KÜLÖNLEGES GYÜLEKEZETALAPÍTÓ

Andrew McChesney

Amikor Sunita férjhez ment, a család arra számított, hogy adventista lesz.

Az ázsiai kultúrában a nők követik férjüket, ezért Manoj és a szülei azt gondolták, hogy bizonyára ő is elfogadja majd a hitüket, de nem így történt. Látva, hogy a fiatalasszony kó- és faszobrokat imád, próbáltak beszélni neki Jézusról, de őt nem érdekelte. Amikor a család istentiszteletet tartott, ő távol maradt.

Sunita nem ismert más életformát, mint amiben felnőtt, Manoj pedig nem akarta kényszeríteni. Másfél év múlva egy nagyobb városba költöztek, és idővel két fiuk született. Az asszony később súlyos beteg lett, és mivel semmi nem segített rajta, a férje megpróbálta elhívni a gyülekezetbe. Az asszony nem talált kifogást, más reménye meg nem volt a gyógyulásra, ezért beleegyezett. Ekkor járt először adventista gyülekezetben, vagy bármilyen más templomban.

Sunita jól érezte magát a gyülekezetben, ahol kedvesen fogadták. A következő szombaton kérte a lelkészt, hogy vegye fel őt is az imalistára. Imádkoztak érte, ő pedig kezdte jobban érezni magát, majd teljesen meg is gyógyult. Már négy éve járt a gyülekezetbe, amikor egy segédlelkész, aki beszélt a nyelvét, bibliaórákat adott neki és megkeresztelte. Ettől kezdve azért imádkozott, hogy szolgálhassa Istent.

Néhány év múlva meghívást kapott, hogy globális missziós úttörőként gyülekezetet alapítson városának egy szegény negyedében. Kezdeként mindig imádkozott az emberekért. Egyre több imatapasztalatuk lett, és mind többen kérték, hogy imádkozzon értük. Hamarosan tizenöten meg is keresztelkedtek. Sunita elmondta: soha nem gondolta, hogy egyszer majd elhagyja a hitét és megismeri az igaz Istent, de Isten akarata volt, hogy az Ő dicsőségére szolgáljon.

Nemzetek, 2. rész

Áttekintés

Kulcsszöveg: Zsoltárok 46:10

Alapigék: 1Móz 1:29; Dán 2:44-45.

Történt egy nap, hogy egy apuka, látva, gyermeke mennyire unatkozik, úgy döntött, elviszi a moziba megnézni egy természetfilmet. A film az állatok életéről szólt. Az apa szándéka az volt, hogy megmutatja gyermekének a teremtett világ szépségét, és a gyerek rácsodálkozzon Isten jellemének jóságára és dicsérje csodálatos terveit. Sajnos a film tele volt erőszakkal, az állatok kegyetlenségével. A keselyű elragadta a kismadarat. Az erős legyőzte a szelidet, a halál diadalmaskodott az élet felett. A gyerek megijedt és elkezdett sírni. Hangosan kiabálva kérte az édesapját, hogy vigye haza. Nyilvánvaló, hogy az apa módszere nem vált be.

Az emberi történelem alakulására gondolva ugyanezzel a valósággal szembesülünk: sok a háború, a visszaélés és a csalás. Az erős nemzetek elnyomják a kisebbeket, a világi hatalom győz a bölcsesség és az igazság felett. Salamon *A prédikátor könyvében* szintén ezt látta: „*az ítélet helyén hamisság... és gonoszság van*” (Préd 3:16).

Az állatok vadsága miatt síró gyermektől az emberi élet viszontagságain töprengő bölcs filozófusig mindenkit ugyanazok a kérdések nyugtalanítanak: Miért történik ez? Ez volt Isten terve a világgal? Hol van Isten a gonoszság zűrzavarában? E kérdésekre a Biblia két választ ad. Az első az emberiség távoli múltjában, a bűneset történetében található, amikor áthágták Isten első parancsát. A második válasz a próféciában rejlik, és mindkettőben az emberiség tragédiájának megoldása körvonalazódik.

Kommentár

Az első parancsolat

A második teremtéstörténetben található (1Móz 2:16-17) az első bibliai utalás egy parancsolatra, amely Isten első ajándékához, az ételhez köthető (1Móz 1:29). A *cává* ige jelentése: „parancsolni”, ami etimológiailag kapcsolódik a *micváh* („parancsolat”) szóhoz. A „parancsolat” több mint kötelező utasítás, amit az embernek be kell tartani, amit Isten kér népétől. Isten parancsolt a teremtményeinek (Péld 8:29), ami azt sugallja, hogy a parancsolat valójában Isten ajándéka az ember számára (2Móz 24:12; Neh 9:13).

Ezek az ajándékok az ember boldogságát és életét szolgálják, ezért „él általuk” (3Móz 18:5). Így imádkozik a zsoldáros: „*Add nekem a te törvényed kegyelmét*” (Zsolt 119:29, a szerző fordítása). Fontos, hogy az első parancsolat is kegyelemmel kezdődik, Isten minden fa gyümölcsét ajándékba adja: „*A kert minden fájáról bátran egyél*” (1Móz 2:16).

Az Isten parancsolatára adott első válasz tehát az, hogy elfogadjuk a kegyelmét és élvezzük ajándékát. A második válasz az, hogy tartózkodunk a tiltott fáról való evéstől. Az élet és a halál ígéretei egyaránt biztosak. Mindkét ige olyan alakban szerepel, amely a bizonyosságot fejezi ki. Az élet ajándékának ígérete éppen annyira biztos, mint az engedetlenség következményeként a halál figyelmeztetése. Kezdetből világosan körvonalazódik a két út. Vagy elfogadjuk Istent és élvezzük az életet, vagy elutasítjuk Őt és meghalunk. Mindkét lehetőség biztos: „*eléd adtam ma az életet és a jót, de a halált és a gonoszt is*” (5Móz 30:15).

A nemzetek próféciai

Dániel próféta könyvét eredetileg két nyelven írták. A pogány királyságokkal foglalkozó rész nyelve arám, ami az akkori *lingua franca* [közvetítő nyelv] volt. A próféta Isten népének lelki sorsáról héberül ír, ami Isten népének nyelve volt. Dániel 2. és 7. fejezetének próféciai az arám szakaszban találhatóak, és a pogány nemzetek sorsával foglalkoznak. Most ezekre a próféciaakra fogjuk fordítani a figyelmünket.

Dániel 2-ben Nabukodonozor babiloni király prófétai álmot lát egy szoborról, amely azt jelképezi, hogyan következnek majd egymás után a világnak azok a birodalmai, amelyek valamilyen módon kapcsolódnak

Isten népének történelméhez. Nabukodonozornak, Babilon építőjének az az üzenet szól, hogy birodalma nem marad fenn örökké, más birodalmak követik, egészen az idők végéig. Akkor minden földi birodalom elpusztul, amelyek helyét Isten országa veszi át. Ez az egyetlen, ami „nem pusztul el soha” és „örökké fennmarad” (Dán 2:44). Nabukodonozor nem volt hajlandó elfogadni az Istentől származó jövődőlést. A próféciára válaszul elhatározta, hogy tömör aranyból készült szobrot állít fel, ezzel jelezve, hogy szembehelyezkedik Isten tervével, sőt megváltoztatja azt. Nabukodonozor célja az volt, hogy az összes népet az uralma alá hajtja (Dán 3:7).

Dániel 7-ben a próféta állatokról szóló álma Dáriusra, a méd-perzsa királyra vonatkozik, aki teljesíti a szobor próféciájának következő állomását. Dárius tisztelte Istent, elismerte uralmát a nemzetek felett (Dán 6:25-27). Dániel 2. és 7. fejezetének próféciái ugyanazt a négy birodalmat említik (Babilon, Médó-Perzsia, Görögország és Róma), de a történelem végének fókusza különbözik a két próféciában.

A szoborról szóló látomásban a véget a földi birodalmak pusztulása jelzi, majd ezt Isten örök országának megalapítása követi, „amely nem pusztul el soha” és „örökké fennmarad” (Dán 2:44). Az állatokkal kapcsolatos álm végén az ég felhőin megjelenik az Emberfia, Jézus Krisztus (Dán 7:13-14; vö. Mk 13:26-27).

Isten megoldása

Mózes első könyvének története az ember bűnesetéről és a nemzetekre vonatkozó apokaliptikus próféciák nemcsak az emberi botlásokat és kudarcokat írják le, amikor mással próbálják helyettesíteni Istent, hanem felkínálják az egyetlen isteni megoldást az emberi problémákra, vagyis az Ő országát.

Mózes első könyve szerint Ádám és Éva bukása az első parancsolattal kapcsolatos, amely az életet a jó és a rossz tudásával hozza összefüggésbe. Figyelemre méltó, hogy az élet fája és a jó és a rossz tudásának a fája egyaránt az Édenkert közepén állt, közel egymáshoz, ami a kapcsolatukra utal. Miután az ember leszakította a gyümölcsöt a jó és a rossz tudásának fájáról, többé nem fért hozzá az élet fájához (1Móz 3:22-24).

Két tanulság vonható le ebből: először is, az élet nem természetes tulajdona az embernek. Az ember nem halhatatlan. Ádám és Éva még az Édenben is külső forrásból nyerte az életet. Másodsor, az élet nem csupán biológiai állapot, lelki és erkölcsi dimenziói is vannak.

Dániel próféciái szerint Babel tornya építésének elbizakodott kísérlete után a népek kudarcot vallottak a béke és a boldogság megteremtésében, mert Isten, a Teremtő ellen akartak összefogni, aki szétszélesztette őket (1Móz 11:4-9). Babel tornyának történetére célozva Dániel 2 próféciája az összefogás kísérletére utal: a vas keveredni próbál a cseréppel. Azt olvassuk, hogy *„ezeknek a királyoknak az idejében támaszt az egek Istene egy birodalmat, amely nem pusztul el soha”* (Dán 2:44).

Dán 11:43-ban az északi király egyiptomiak, líbiaiak és etiópok (kúsiták) kíséretében megáll Isten hegyével szemben, azzal a szándékkal, *„hogy sokakat elveszítsenek”* (Dán 11:44). Ezután azt olvassuk, hogy akárcsak Dániel 2-ben, a vég emberi beavatkozás nélkül jön el (vö. Dán 11:45; 2:45). *A jelenések könyvében* Armageddon háborújának látomása ugyanilyen egységtörekvést említ: a föld királyai összegyűlnek Isten országa ellen (Jel 16:16). A nemzetek egymás utáni felemelkedésének és bukásának prófétai leírása Isten országának érkezésével végződik (*„mindörökké megáll”*), és ez megerősíti az egyetlen lehetséges megoldást. Csak Isten országa hozhatja el az örök életet, ami az édeni állapotba való visszatérést jelenti. Csak ekkor fogják az emberek [megváltottak] betartani az első parancsolatot, és a nemzetek sebei begyógyulnak (Jel 22:2).

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Tanulság a vezetésről. Amikor Nabukodonozor megtudta, hogy az ő uralmát csak az arany fej jelképezi, felállított egy színarany szobrot. Mi a tanulság ebben az alázat szükségességével kapcsolatban? Mire tanít ez a történet azzal kapcsolatban, hogy nem csak mi vagyunk képesek a feladat megfelelő elvégzésére, és nem csak mi vagyunk itt? Mi a tanulság Nabukodonozor és Dániel történetében a hittel kapcsolatban, még ha már nem is mi irányítunk?

Tanulság a politikáról. A végidőben a földi uralkodók összefognak, hogy elfoglalják Isten országa helyét, ahogy azt Babel tornyának építői

tették. Olvassuk el Dán 3:8 és 6:4-13 verseit! Mi a tanulság a Dániel ellen szövetkező káldeusok hibájából? Mit tehetünk, nehogy a politikai manőverek és személyes ambíciók felülkerekedjenek az igazságon és az igazságosságon?

Tanulság a nézőpontról. Dániel próféciaiban az volt a földi királyok problémája, hogy csak a jelenre összpontosítottak. Az örökkévalóság, Isten jövőbeli országa nem képezte részét annak, amit realitásnak tartottak. Ez a szemlélet az élet minden területére vonatkozik. Ellen G. White így figyelmeztet: „Egyetlen üzleti terv vagy életpálya sem lehet teljes egész, ha csak a földi élet rövid szakaszát foglalja magába és nem veszi számításba a végtelen jövőt” (*Nevelés*. Budapest, 2015, Advent Kiadó, 125. o.). Ezért tanácsolja, hogy gondoljunk az örökkévalóságra. Hogyan kerülhetjük el, hogy mi is elkövessük ugyanazt a hibát, mint a próféciaiban szereplő földi királyok?

DIANA TÖRTÉNETE - 1. RÉSZ

EGY LÁNY VALLÁSA

Andrew McChesney

Amikor Diana 12 éves volt, elkezdett inni, marihuánát szívni és kemény rockot hallgatni, de közben a gondolatai Istenre terelődtek. Gyermekkorában nem sokat hallott Istenről. Édesapja tengerész volt, hosszú ideig szolgált a tengerentúlon a haditengerészetnél, és a család két-három évente költözött. Amikor Floridában laktak, az édesanyja néha elvitte őt és a testvéreit vasárnap a templomba.

10 éves korában a virginiai Norfolkban éltek, ahol Diana részt vett egy baptista szünidei bibliaiskolában. Itt tanulta meg Jn 3:16-ot és a Biblia könyveit. Hallott a misszionáriusokról és arról, hogy Isten változhatatlan Igéje szent. Eldöntötte, hogy megkeresztelkedik. A gyülekezet lelki alapot biztosított számára, de másutt nehéz helyzetekbe került. Molesztálták, és ez a trauma évekre visszavetette.

Amikor 12 éves lett, a család újra költözött, akkor az új-mexikói Albuquerque-be. A környéken sokan ittak, kábítószerettek, és Diana is velük tartott.

14 évesen a coloradói Monte Vistába költöztek. Ott Istenről beszélt az új barátainak, miközben marihuánát szívtak. Amikor 16 éves lett, a barátainak hittanórára kellett járni, és ő is csatlakozott hozzájuk. Az egyik órán a lelkész arról beszélt, hogy az egyház hatalmasabb Isten Igéjénél, hiszen az istentisztelet napját áttették szombatról vasárnapra.

Dianát ez megdöbbenetette, mert emlékezett arra, amit korábban tanult, hogy Isten Igéjét nem lehet megváltoztatni. Csodálkozott rajta, hogy miért a hét első napját ünneplik, amikor a Bibliában az áll, hogy a hetedik napot kell megünnepelni. Eldöntötte, hogy többet nem megy hittanra és templomba sem fog járni. Tovább ivott, drogozott és kemény rockot hallgatott.

Folytatás következik

Mi az áldozat jelentősége?

Áttekintés

Kulcsszöveg: Jelenések 5:9

Alapigék: 1Móz 4:1-8; Ézs 53:1-12

Az ősi Közel-Kelet szinte minden népe között általános gyakorlat volt az áldozatbemutatás. Az emberek úgy vélték, áldozatuk ajándék az isteneknek, akik cserébe majd megsegítik őket.

A Biblia azonban egészen más értelmezést ad az áldozati szertartásnak. Úgy is mondhatjuk, megfordítja annak célját. Az ősi Közel-Keleten az áldozat azt jelölte, hogy az ember saját állapotából, a földi színtről a mennyei szint felé fordult. Azonban a Bibliában az áldozat lényegében az volt, hogy Isten leereszkedik az emberekhez. Az ősi Közel-Keleten az élt a közgondolkodásában, hogy az isten(ek) azért teremtette(ék) az embereket, hogy a rabszolgáik legyenek, akik szolgálják és étellel látják el őket. Ezzel ellentétben a Biblia Istene, aki megteremtette az embereket, el is látja őket élelemmel.

Ebben a tanulmányban az áldozatok bibliai jelentőségét fogjuk vizsgálni. Az áldozatok bibliai értelmezését a fogalom szövegösszefüggése határozza meg. A történeti és jogi szövegek az áldozatokat inkább szertartásokként írja le, így magyarázva, mit jelentett az áldozat vallási és etikai értelemben az emberek számára, akik gyakorolták azokat. Más részről a prófétai és költői szövegek inkább az áldozatok lelki és prófétai jelentőségére összpontosítanak. Egy-egy jellemző szöveget választottunk mindkét kategóriából: Kain és Ábel történelmi áldozatát (1Mózes 4) és a Szenvédő Szolga áldozatáról szóló prófétai szöveget (Ézsaiás 53), hogy jobban megértsük, melyiknek mi a jelentősége.

Kommentár

Az áldozatok vallási és etikai jelentősége

Az első beszámolóban, ami kifejezetten az áldozatról szól, a Kain és Ábel közötti ellentét kerül a fókuszba. Kain csak „*a föld gyümölcséből*” vitt ajándékot (1Móz 4:3), Ábel viszont a terményáldozaton kívül „*vitt juhainak első elléséből*” is (1Móz 4:4). Figyelembe véve, hogy „*Ábel juhásztor lett, Kain pedig földműves*” (1Móz 4:2), Kain azzal a problémával szembesült, hogy öccse segítségét kellett kérnie. Kain büszkesége is szerepet játszhatott a döntésében, hogy milyen áldozati típust választ, majd pedig annak milyen következményei lettek.

A Biblia történetéből kiderül, hogy „*az ÚR rátekintett Ábelra és az ő ajándékára. Kainra pedig és az ő ajándékára nem tekintett*” (1Móz 4:4-5). Azt nem olvassuk, hogy az Úr miért fogadta el Ábel áldozatát és Kainét miért nem. A szövegben azonban található néhány kulcs, ami hozzásegít a megoldáshoz:

1. Isten alapvetően az áldozatot hozó személyre figyel, mint ahogy az alábbi, szó szerinti fordítás visszaadja: „Isten érdeklődéssel tekintett Ábelre, ennél fogva [vav] az ő áldozatára; de Kainra nem tekintett érdeklődéssel, ezért nem fogadta el az ő áldozatát.” Ez a fordítás azt sejteti, hogy Isten elfogadása vagy elutasítása alapvetően nem magától az áldozattól függ, hanem attól, hogy milyen lélekkel viszi azt az ember (Mik 6:7-8; Ézs 1:11).
2. Kain „Istennek” ajánlja fel az áldozatot, Ábel csak felajánlja. Az „Istennek” kifejezés hiányzik Ábelrel kapcsolatosan. Kain Istennek vitt ajándékként ajánlja fel áldozatát, Ábel figyelme viszont lényegében az áldozat jelentésére irányul, vagyis, Istentől kapott ajándékára. Kain úgy tekint vallására, mint *felfelé*, Isten felé irányuló folyamatra, Ábel érti, hogy az nem más, mint Isten mozdulata *lefelé*, az ő személye felé.
3. Ábel a *bökörót*-ból választott, az „első ellésből”, ami a mózesi törvény szerint az évszak legértékesebbje, a legjava (2Móz 23:19), Kain pedig csak a föld terményeiből. Kain áldozata az emberi erőfeszítés kifejezése volt Isten felé, Ábel áldozata azonban inkább azt fejezte ki, hogy az emberiségnek szüksége van Isten megváltására.
4. Ábel áldozata 1Móz 3:15 messiási Bárányára utalt, aki majd áldozatul adja magát a világ megváltásáért, Kain áldozata azonban üres,

jelentéktelen rítus volt. Figyeljük meg, hogy ugyanígy különbség van az ember által készített ruházat és az Istentől kapott ruházat között (1Móz 3:7). Ádám és Éva a rendelkezésre álló növényekkel, azok leveleivel takargatta magát, de Isten olyan ruházatot készített nekik, ami állatáldozatra utalt (lásd 1Móz 3:21).

5. Kainból hiányzott a helyes indítékből fakadó lelki kapcsolódás, ami oda vezetett, hogy kioltotta öccse életét. Mivel elszakadt mennyei Atyjától, megtört a testvérével való kapcsolata is.

A testvérgyilkosság jelzi, hogyan működik a bűn. A testvér elleni bűncselekmény az Istennel szembeni engedetlenségből ered. Isten érzékelteti az összefüggést a hit és az etika között, amikor figyelmezteti Kaint: „*Ha azt teszed, ami helyes, elfogadlak téged*” (1Móz 4:7 - ERV-HU). Az „*azt teszed, ami helyes*”, más fordításban: „*ha jót cselekszel*” elsősorban a megfelelő áldozatot jelenti, amit Kainnak fel kellett volna ajánlania; ugyanakkor a gonosz elleni, személyes harcáról is szól, még konkrétabban a testvérével való kapcsolatáról. A *tétib* szónak („cselekedj jót”) erős etikai tartalma van. Ugyanez az ige szerepel *Jeremiás próféta könyvében*, ahol a kellő emberi magatartásról ír: „*igazságosan ítélték ember és felebarátja között*” (Jer 7:5).

Érdekes megjegyezni, hogy Jeremiás Izraelnek szóló felhívása a vallási élet ugyanezen területét kapcsolja össze az etikus viselkedéssel. Az erkölcsi vétségek (lopás, hazugság, házasságtörés stb.) hosszas felsorolása után a próféta szembesíti a népet: „*Majd eljöttök, és megálltok előttem e házban, amely az én nevemet viseli*” (Jer 7:10). Ez a felhívás visszhangra talált számos más prófétánál is, akik hangsúlyozták: a helytelen lelkülettel bemutatott áldozatot a Mindenható visszautasítja. Mikeás például rendkívüli gonddal, ékesszólóan hangsúlyozza ennek hiábavaló voltát: „*Kedvét leli-e az ÚR ezernyi kosban...?Megmondta neked, ó, ember, hogy mi a jó, és mit kíván tőled az ÚR: csak azt, hogy igazságot cselekedjél, szeresd az irgalmasságot, és alázatosan járj Isteneddel*” (Mik 6:7-8).

Az áldozatok profetikus jelentősége

Az áldozatok profetikus jelentőségéről szóló szakaszok közül az egyik legerőteljesebb a Szenvedő Szolga bemutatása Ézsaiás énekében. A Szenvedő Szolga áldozatként jelenik itt meg, megjövendölve Jézus Krisztus áldozatát. E szakasz központi üzenete, hogy a Szolga engesztelte

lés céljából szenved, adja életét. Ez a gondolat a 12 versből 8-ban jelenik meg (Ézs 53:4-8, 10-12).

Ez a kép még hangsúlyosabb Ézs 53:4-6 központi részében: a szöveg a lévíták világából kölcsönzött kifejezéseket és motívumokat használ. A Szolgát mézárszékre vitt bárányhoz hasonlítja (Ézs 53:7; vö. 3Móz 4:32; 5:6; 14:13, 21 stb.) A passzív alak, a lévita szövegek stílusának egyik legkarakteresebb vonása jellemző Ézsaiás 53 szövegére is. 16-szor használja az író, ebből 12-szer *Nifal* igetörzsben (visszaható, szenvedő alakban), ami a papi „megállapító határozat” hivatalos formája, és az áldozatokkal kapcsolatban használták. Ezt a vallási-kultikus szándékot tovább erősíti a hét utalás a „bűn”-re, amelyek között mindhárom szak-kifejezés szerepel (*pesa*‘,‘*avón*, *chét*‘): „jöllehet a mi bűneinkért [*pesa*‘] kapott sebeket, a mi vétkeinkért [*avón*] törték össze... az ÚR órá vetette mindnyájunk vét két [*avón*]... Ő hordozza vétkeiket [*avón*]... sokak bűnét hordozta [*chét*’]” (Ézs 53:5, 6, 11, 12).

Egy igevers különösen világosan ábrázolja az engesztelés lévítai folyamatát: „Mert lelke szenvedése folytán látni fog, [és] megelégszik, ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli” (Ézs 53:11, KAR). Az „ismeret/megismerés” (*b^oda*‘*tó*) a 3. versre utal, ahol ugyanez a szógyök (ismerni - *vidú*‘*a*) szerepel, és úgy jellemzi a Szolgát, mint aki ismeri a fájdalmat, a betegségeket. Az igevers kifejti, hogy ezen ismeret, vagyis a szenvedés tapasztalata által „igazít meg” sokakat a Szolga. A következő kifejezés magyarázza a folyamatot, amire a „megigazít” ige utal: „ő hordozza vétkeiket” (Ézs 53:11). Úgy tud megigazítani sokakat, hogy a vétkeiket Ő viseli. A következő igeversben ismét a „sokak” szó szerepel, megerősítve azt a magyarázatot, hogy a „megigazít” ige tárgya a „sokaság”: „sokak bűnét hordozta” (Ézs 53:12).

Ez a nyelvezet és gondolattársítás meglehetősen ismerős bibliai kontextusban, hiszen arra utal, hogy a lévítai rendszer áldozati állatához hasonlóan a Szolga hordozza a bűnt, ezzel teszi lehetővé Isten számára a megigazítást és a bűnbocsánatot: „Ha pedig bárányt visz a bűnért való áldozatául... Tegye kezét annak a bűnért való áldozatnak a fejére... Így szerezzen neki engesztelést a pap az elkövetett bűnéért [*chét*‘], hogy bocsánatot kapjon” (3Móz 4:32-35).

Az erős kultikus hangsúly ebben a szövegben azt a gondolatot támasztja alá, hogy a Szenvedő Szolga a helyettes áldozat szerepében van, átveszi a bűnös helyét, hogy bocsánatot biztosítson számára.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Isten áldozata a megmentésünkért történt. Olvassuk el Fil 2:7 versét! Gondolkodjunk el a következő kifejezésen: „*önmagát megüresítette*”. Hogyan vonatkoztatható az embertársainkhoz fűződő kapcsolatainkra Isten hajlandósága, hogy „semmivé” lett értünk? Mennyire vagyunk készen arra, hogy „semmivé legyünk”, „megüresítsük magunkat” munkatársunk előrehaladása vagy gyermekünk fejlődése érdekében?

DIANA TÖRTÉNETE - 2. RÉSZ SEGÉLYKIÁLTÁS

Andrew McChesney

A középiskola befejezése után Diana bulizós életformája elkezdte éreztetni negatív hatásait. Egy nap a parkban sétálva felnézett az égre. Láta, hogy egy fénysugár átszűrődik a fák levelei között, és hallott egy hangot: „Ha nem hagyod el ezt a helyet, itt fogsz meghalni.”

Édesanyjával a jövőjéről beszélgetett, aki megkérdezte: „Gondolkoztál már a haditengerészen?” A lányt ez először bosszantotta, butaságnak tartotta a felvetést, három hónappal később mégis jelentkezett, és el is kezdte a képzést a floridai Orlandóban. Ezután behajózta a világot, de látott sok visszataszító dolgot is. A kikötőkben prostitúció, szerencsejáték és még ennél is rosszabbak voltak.

Az események gyorsan peregtek: találkozott egy tengerésszel, összeházasodtak, leszereltek a haditengerészettől, és született három fiuk. Elköltöztek Monte Vistába, de a házasságuk nem volt felhőtlen. Ekkoriban Diana néhány hét leforgása alatt különböző vallási csoportokhoz tartozó emberekkel találkozott. Először két fiatal kopogott be hozzájuk, akik egy könyvből olyasmit olvastak fel neki, ami a bibliai hittel szöges ellentétben állt.

Másnap három nő ment hozzájuk. Diana a szombatról kérdezte őket, amire ők azt válaszolták, hogy minden nap imádják Istent. Azután egy vékony, idős asszony látogatta meg, aki adományokat gyűjtött a katasztrófa-sújtotta területeken élők számára. A családnak nem volt túl sok pénze, Diana mégis odaadta neki, amit a fizetéséből félretett. Az asszonyt azóta sem látta.

Aztán egy barátja meghívta egy gyülekezetbe, ahol már a bejáratnál a gonosz jelenlétét érezte. A szertartás végén szinte elmenekült.

Folytatás következik

A prófécia alapjai

Áttekintés

Kulcsszöveg: Ézsaiás 6:8

Alapigék: Ézs 6:6-8; Jel 4:9-11

Isten a forrása minden jónak, hiszen Ő minden jó Teremtője, élőknek és életteleneknek egyaránt. A Biblia első szavaiból kihallatszik ez az igazság: „Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet” (1Móz 1:1). A héber mondatban a „teremtette” szót megelőzi az alany, „Isten”, megerősítve azt, hogy mivel Isten a Teremtő, ezért Isten. Az e heti tanulmányban ennek a meghatározó igazságnak a jelentőségéről gondolkodunk, ami az alapja Isten három bibliai kinyilatkoztatásának.

Először Isten mennyei királyi székére figyelünk. Mivel Isten az ősoka mindennek, minden tőle függ, ezért Ő a Király, aki uralkodik a mindenség felett. Istent itt királyok Királyaként látjuk, aki a mennyei királyi széken ül (Ézs 6:1, 6-8; Jel 4:9-11). Figyelmünket ezután földi királyi székére fordítjuk. Mivel Isten a világegyetem Királya, trónja és fennhatósága a földre is kiterjed. A második részben Isten földi uralkodásáról foguk tanulni, arról, hogyan nyilvánult ez meg az Édenben, azután később Izraelben, a szövetség ládájával összefüggésben, majd a Sionon, amit szintén Isten jelenlétének, trónjának helyeként ábrázol az Ige.

A harmadik részben arról fogunk elmélkedni, hogy reménységünk az Isten trónja az „új Jeruzsálemben”, az újjáteremtett földön. Összegzésképpen a következő tanulságot visszük majd magunkkal: Mit jelent számunkra, jelen életünkre nézve, hogy Isten trónja a szívünkben van?

Kommentár

Isten trónja a mennyben. Isten mennyei trónja már a föld teremtése előtt létezett. Jeremiás szerint ez a hely az univerzum teremtése előtt, a kezdet kezdetétől fogva létezik (Jer 17:12). Ebben a konkrét mennyei

összefüggésben történt meg Lucifer első lázadása, vagyis idáig vezethető vissza a gonosz eredete. Ez a bizonyoságtétel azért fontos, mert mutatja, hogy a gonosz problémája univerzális, más világokat is érint, nem csak a földet. Következésképpen annak egyetlen megoldása is csak kozmikus lehet, és Lucifer megsemmisülését kell maga után vonnia (Jel 20:7-10). Ézsaiás ábrázolása szerint Isten királyi széke az a hely, amely körül a mennyei lények szolgálnak, dicsőítik és imádják a világegyetem Királyát: „láttam az Urat magasra emelt trónon ülve, és palástja betöltötte a templomot” (Ézs 6:1). A királyi szék elhelyezkedése a mennyben igen gazdag jelentéstartalommal bír Isten valóságával és a nekünk szóló tanulságokkal kapcsolatban.

Az első gondolat, amit a trón jelképez: a királyság. A mindenség Teremtőjeként Isten uralja és irányítja az egész világegyetemet. Számunkra ez azt is jelenti, hogy fontos engedelmessé válni az Ő törvényeinek, bízni hatalmában és vezetésében. Továbbá, mivel az uralom gyakran kapcsolódik az ítélet szerepköréhez (Zsolt 122:5), ezért minden teremtmény, beleértve az embert is, tekintse Istent bírójának, aki látja és megítéli az összes jó és rossz cselekedetünket (Préd 12:16). Ezen túlmenően azt is látjuk, hogy Isten az, aki megment a gonosztól. A Bibliában a bíró egyben a „szabadító” is (Bír 3:9, 15; 6:36; 12:3). A Biblia Isten trónját úgy mutatja be, mint ami a mennyben van, tehát az ítélet és a szabadítás nincs a mi kezünkben. Kizárólag Istené az ítélet, és Ő a Szabadítónk is.

A Biblia hangsúlyozza, hogy Isten királyi széke a mennyben van, és ez több üzenetet is közvetít. Az elhelyezés utal arra, hogy Isten a teremtett világtól különálló entitás, Ő nem a fa, vagy nem a fában él. Isten nem emberektől vagy emberekből származik. Ő a Teremtő, végtelenül messze a földtől, ezért elérhetetlen, nagyobb annál, amit felfoghatnánk. „Isten a mennyben van, te pedig a földön. Azért hát kevés beszédű légy” (Préd 5:2).

Istent semmilyen teológiai vagy emberi leírás nem tudja igazán bemutatni, mert lénye felülhaladja értelmünket (Jób 11:7-12; 36:26; Ézs 55:8-9). Amikor hozzá imádkozunk, szavainknak, sőt még a hallgatásunknak is tiszteletet kell kifejeznie. Isten megfejthetetlen titkára utal a trónnal kapcsolatos, összetett jelentéstartalom, ami egy hatalmas kerubok által

mozgatott, természetfeletti, tüzes szekér képében jelenik meg. A kerubok szárnyas teremtmények, emberi kezekkel (Ez 1:8). Isten trónjának dicsőséges és finom szépsége az elérhetetlen transzcendencia érzetét kelti. Ezékiel úgy ábrázolja a trónt, mint ami drágakövekből készült, konkrétan lapis lazuliból, amit az ókori Közel-Keleten az istenséggel hoztak összefüggésbe. Dániel látomásában a trón tűzláng (Dán 7:9); *A jelenések könyvében* smaragdszínű szivárvány övezi, valamint hét fátyla vagy tüzes lámpás a kristálytenger előtt (Jel 4:3-6). E tökéletes és magasztos szépséghez az ember csak egyféleképpen viszonyulhat: alázattal vegyes hódolattal, vagy pedig ha elszakad Istentől, nyomorúságnak és bűnös állapotának fájó tudatával.

Más részről ez a titokzatosság és tökéletes szépség felhívás is a számunkra, hogy istentiszteleteinken ezt fejezzük ki. Azzal tanúsítjuk ezt, ha tisztelettel kutatjuk Isten szóbeli és a természetben adott kinyilatkoztatásait. Isten szépsége és titka arra is felhívás, hogy térjünk meg, engedjük neki bűnös jellemünk helyreállítását. A Mindenható trónjának szépsége és titka továbbá arra is hív bennünket itt és most, hogy tegyünk bizonyosságot abszolút igazságáról.

Isten trónja a földön. Isten jelenléte azonban nem korlátozódik csak a mennyre, Ő nincs távol és nem is közönyös az emberek sorsa iránt. A mennyei trón különböző ábrázolásban megjelent a földön is.

Az Éden kertje. Először az Éden kertjében jelent meg a földön Isten „mennyei” trónja, amit a Szentírás a mennyei templomot idéző fogalmakkal ábrázol. Az Éden előtt, lángoló pallossal álló kerubok (1Móz 3:24) emlékeztetnek az Isten mennyei trónja körül állókra, akik tüzes lángként szolgálnak (Zsolt 104:4; vö. Dán 7:9; Jel 4:3-6). A folyók az Éden kertjében (1Móz 2:10-14) az élet vizére utalnak, *„amely ragyogó volt, mint a kristály, és az Isten és a Bárány trónjából ered”* (Jel 22:1). A drágakövek szintén megjelennek mindkét helyen, a mennyben és a földön egyaránt (1Móz 2:12; vö. Ez 1:26).

A szövetség ládája. Isten trónjának másik fontos helyszíne a szövetség ládája volt, amiben a mennyei trónnak szintén több jellemzője megmutatkozott (például a kerubok), és Isten trónjaként vagy lába számolyaként utal rá az Írás (lásd 1Krn 28:2). Hasonlóan más királyi székekhez,

itt történik az ítélethozatal. A „zsámolyt” 2Krón 9:18 is említi, ahol azt olvassuk, hogy az ősi keleti szokás szerint Salamon trónja elé erősítették, a templomban Isten lábához helyezték el (lásd Zsolt 99:5; 132:7; JSir 2:1), utalásként arra, hogy Isten afelett áll.

Sion hegye. Amikor Izrael letelepedett, a szövetség ládáját a jeruzsálemi templomban helyezték el, Sion hegyén. Sion hegyét a Szentírás Isten királyi székének, ítélőszékének szinonimájaként használja (Zsolt 9:5; Ézs 16:5). Minden korábbi, Isten trónjára vonatkozó utalás ettől kezdve Sionra értendő, ahol Isten lakozik és ítéli a népeket (Zsolt 9:12-16). Ez a gondolati vonal folytatódik az Újszövetségben, ahol Krisztus és az apostolok ülnek az ítélőszékekbe, hogy megítéljék a világot (Mt 19:28). Sion a mennyei, Új Jeruzsálemet is jelöli, ahol teljesül a békesség, szeretet, örök élet bibliai ígérete (Jel 21:1-4).

Isten temploma vagyunk. Isten végül népe között fog lakni. A *sákan* (lakozni) héber szó azt szemlélteti, hogy Isten a népe között lakik szent hajlékában (2Móz 25:8-9). Isten köztünk lakozása erőteljes gondolat, ebből származik a *miskán* („szentély”) szó. A szentély az a hely, ahol Isten lakozik. Ez az ige a szentélyen megnyugodó (*sákan*), ott lakozó (2Móz 40:35) felhőre is vonatkozik. Az Újszövetség ezt a gondolatot kiterjeszti a hívőre is: „*Avagy nem tudjátok, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szentlélek temploma, amelyet Istentől kaptatok, és nem a magatokéi vagytok?... dicsőítétek azért Istent a ti testetekben*” (1Kor 6:19-20) – vonja le Pál a következtetést.

Gyakorlati alkalmazás

A királyi szék pedagógiája. Napjainkban nem tűnik éppen időszerűnek a királyság és a „trón” fogalma. Ezért mintha elvesztettük volna a transzcendencia (természetfelettség), a tisztelet és a szentség érzetét. Beszéljünk meg ezeket a fogalmakat! Gondoljuk át az alábbiakat, mint lehetséges módszereket e gondolat közvetítésére!

1. Szervezzünk kirándulást a természetbe, ahol láthatjuk Isten keze munkájának nagyságát és pompáját! Ezzel elültethetjük az emberek szívébe a trónja iránti tiszteletet és a természetfeletti nagyság érzetét.
2. Látogassunk meg egy csillagvizsgálót, ahol rácsodálkozhatunk a világegyetem végtelenségére!

3. Hívjunk meg egy tudóst, hogy előadásában érzékeltesse az emberi test hihetetlenül összetett működését és annak rejtélyeit!

A királyi szék az istentiszteletben. Az Isten királyi székéről folytatott tanulmány fényében tekintsük át az istentiszteleteinket, az imaházban való magatartásunkat, az imádság, az éneklés, a prédikáció módját!

Isten királyi széke az etikában. Ismerjük el és értékeljük Isten uralkodói jelenlétét a szomszédságunkban, a rokonságban, testvéreink, szüleink, házastársunk életében! Isten trónja és természetfeletti volta miként befolyásolja emberi kapcsolatainkat?

Isten királyi széke a személyes életünkben. Mit jelent a mindennapokban az, hogy a Szentlélek temploma (Isten királyi széke, jelenlétének helye) vagyunk? Más szóval, hogyan hat ez arra, ahogyan a testünkkel bánunk, miként osztjuk be az időnket, hogyan vezetjük a háztartást és viselkedünk a munkahelyünkön?

DIANA TÖRTÉNETE - 3. RÉSZ ÖNGYILKOSSÁGI KÍSÉRLET

Andrew McChesney

Diana férje haragudott, amikor három nő erőszakosan be akart menni az otthonukba, hogy vallásos könyvekről beszélgessenek. Még az esküvőjük napján megkérte a feleségét, hogy soha ne akarja templomba vinni. Nem engedte be a nőket, és kidobta a könyveket, amelyeket Dianának adtak.

Az asszonyok hívták Dianát gyülekezetük esti alkalmaira, de ő este is dolgozott a Pizza Hutban, hogy el tudja tartani a családját. Az egyik nő javasolta, hogy inkább egy újságnál vállaljon munkát, mert így el tud menni az összejöveteleikre.

A beszélgetések során ráébredt, hogy Jézust teremtménynek, nem örökkévalónak gondolják. Ez nem illett ahhoz, amit gyerekként a Bibliából tanult.

Diana később elvált, és a Mexikói Santa Febe költözött. Sokat kellett dolgoznia, hogy fizetni tudja a számlákat és eltartsa 1, 3 és 5 éves fiát. Egy bántalmazó kapcsolatba keveredett, ami miatt öngyilkos akart lenni. Egy nap elvitte a gyerekeket a bölcsődébe és az óvodába, aztán vásárolt egy fegyvert. A haditengerészetnél megtanulta, hogyan kell a fegyverrel bánni. Amikor meg akarta húzni a ravaszt, egy hangot hallott: „Milyen ember vagy? Milyen anya vagy?” Aztán „És mi lesz a gyerekekkel?” A hang válaszolt is: „Jobb lenne nekik nélküled.”

Diana ekkor gondolt arra, hogyan érintené a gyermekeit a halála. „Nem tudom megtenni!”

Később egy barátjával kiment a sivatagba, ott ellőtték a golyókat, a fegyvert pedig visszavitte az üzletbe, ahol vonakodva, de visszavették.

Folytatás következik

Zsoltárok, 1. rész

Áttekintés

Kulcsszöveg: Jelenések 14:1

Alapige: Zsoltárok 15; 24; 51; 122

A Biblia közepén *A zsoltárok könyve* bemutatja, hogyan imádkozik és dicsőíti Izrael a Mindenhatót. Nem csak a hivatalos papság imáit találjuk itt. A föld népe, költők és királyok énekelnek dicséretet a Teremtőnek és Megváltónak. Sírnak, az Úrhoz kiáltanak, vágyakoznak ítélete és szabadítása után. Az ősi Izrael szenvedését tükröző zsoltárok között fel-fel villan néhány végidei prófécia is, amikor majd eljön a nagy Bíró, akit a népek várnak. Számos bibliakutató felismerte e zsoltárok eszkatológikus vonatkozását.

A következő két tanulmányban ezeket a szent költeményeket, énekeket fogjuk vizsgálni, hogy üzeneteket találjunk bennük mi, akik a végidőben élünk. Gondolkodni fogunk szenvedésről, aggodalmakról, fájdalmas tapasztalatokról, amelyeket akkor élünk meg, amikor Isten látszólag hallgat. Bajok és háborúk idején békére vágyunk. A zsoltárok népével együtt sírunk, de vigaszt is kapunk, megerősödünk a reménységben, amint felismerjük Isten ígéreteinek valóságosságát és bizonyosságát. Végso válaszunk az lesz minderre, hogy dicsőítjük a Mindenhatót. Jobban meg fogjuk érteni Izrael vágyakozásának mélységét és jelentőségét. Ami azonban még fontosabb, fel fogjuk fedezni, a Zsoltárok énekei mennyire időszerűek számunkra, akik a végidőben élünk.

Kommentár

A prófétai üzenet „lelkéhez” vezető útként a 122. zsoltárt választottuk, mert intenzív és elsöprő erejű: „Könyörögjete Jeruzsálem békességéért!” (Zsolt 122:6); majd a 15. és 24. zsoltárt, mert mindkettő Isten „távolmaradásán” tépelődik, és hasonlóan nyugtalanító kérdéseket vet fel: „URam, ki tartózkodhat sátradban, ki lakhat szent hegyeden?” (Zsolt 15:1); „Ki mehet

föl az ÚR hegyére, és ki állhat meg szent helyén?” (Zsolt 24:3); az 51. zsoltár kérése, amit Dávid intézett az Úrhoz: „Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem” (Zsolt 51:12)!

122. zsoltár: Jeruzsálem békessége. Bár a 122. zsoltárt Dávidnak tulajdonítják (Zsolt 122:1), számos bibliakutató megkérdőjelezte ezt az Úr házára tett utalás miatt (Zsolt 122:9). Azzal érvelnek, hogy Dávid nem említhette az Úr templomát, mégpedig azért nem, mert akkor még nem építették meg. Azonban Dávid korában a szent sátort szokták úgy is nevezni, hogy „az Úr háza” (1Sám 1:7, 24; Bír 19:18). Móríja hegyét, ahol később a jeruzsálemi templom állt, szintén az Úr hegyeként jelöli a bibliai történelem, már nagyon korai időktől fogva (1Móz 22:14). Az „Úr háza” és „Jeruzsálem” fogalmakat tehát lelki értelemben kell venni, ami túlmutat Dávid konkrét életidején. Dávid Jeruzsálem békéjéért mondott imája arra késztet, hogy előképként tekintsünk a lelki Jeruzsálemre, ahonnan a népek áldásaként béke és igaz ítélet érkezik a világ nyomorúságára (1Móz 22:17-18; vö. 12:3).

A harcedzett Dávid Jeruzsálem békéjére gondol, ami sejteti, hogy a világ harcban fog állni Jeruzsálemmel. A próféta látja „Armageddon” eseményét, ahogyan azt Jel 16:16 és Dán 11:45 megjövendöli. Az Armageddon név jelentése: „a gyülekezés hegye”, az Úr hegyére vonatkozik, ahol Isten gyermekei összegyűlnek Őt imádni. Ám itt a „gyülekezés” arra utal, amikor az emberek azért jönnek össze, hogy megtámadják Isten népét. Az „Úr hegye” a lelki Sion, vagy Jeruzsálem előképe. Dávid prófétaként látja, hogy a világ békéje Jeruzsálem békéjétől függ. Ezért biztat, hogy imádkozzunk Jeruzsálem békéjéért, mert ettől függ a világ békéje, áldása és üdvössége.

15. és 24. zsoltár: Az Úr hegye. A 15. és 24. zsoltárban Dávid ugyanarra az eseményre vonatkozó kérdést tesz fel, a szent hegy elfoglalására, utalva a mennyei, új Jeruzsálemre. A válasz azonban eltérő a két zsoltárban. A 15. zsoltár az emberi szintre összpontosít, Isten népére vonatkozik. Az igazak ábrázolása ellentétes a gonoszok jellemzésével (14. zsoltár), akik üldözik Isten népét, az igaz nemzedéket (Zsolt 14:5). Isten népe az Úrnál keres menedéket, az Ő szabadtítását várja, ami Sionról jön (Zsolt 14:6-7).

A 15. zsoltárban ez a gondolatmenet folytatódik, és elhangzik a kérdés: „URam, ki tartózkodhat sátradbán, ki lakhat szent hegyeden?” Válaszában

a zsoltáros Isten népére utal, amely - szemben az előző zsoltárban szereplő gonoszokkal - erkölcsi alapelvek, vagyis a Tízparancsolat szerint él. Szerepel itt néhány pozitív (mit tesznek - 15:2) és néhány negatív (mit nem tesznek - 15:3-5) állítás. Az első elv magába foglalja a többi: „*aki feddhetetlenül jár*” (Zsolt 15:2). A héber *tamim* szó („feddhetetlenül”) jelentése: „teljes”, de a szó magába foglalja az ártatlanság és a hamisságtól, kétszínűségtől mentes tudatos hit gondolatát is. Isten népének hite az Úr félelmén alapul (ezt olvassuk a zsoltár közepén, Zsolt 15:4-ben). Figyeljük meg azt is, hogy ezek alapvetően erkölcsi elvek azzal kapcsolatosak, hogyan bánunk egymással: hazugság (Zsolt 15:2), rágalmazás (Zsolt 15:3), megtévesztés (Zsolt 15:5).

A 24. zsoltár kiegészíti a 15. zsoltárt. A 15. zsoltár az ember életére vonatkozik, a 24. zsoltár pedig kozmikus szemszögből szemléli és három részletben közelíti meg a dolgokat. Az első rész azt hangsúlyozza, hogy Isten a Teremtő, Ő uralkodik a világegyetem felett (Zsolt 24:1-2), ezután istentiszteletre hívja az embereket a kérdéssel: „*Ki mehet föl az ÚR hegyére?*” A *zsoltárok könyvében* az imádat általánosságban az ember válasza Isten teremtői voltára (Zsolt 95:6; 100:1-3). A második rész (Zsolt 24:3-6) felel a 3. versben feltett kérdésre, hangsúlyozza, hogy csak az mehet fel az ÚR hegyére - értsd: imádni Őt (Zsolt 24:4) -, akinek tiszta a keze, ártatlan a szíve és nem bálványimádó. A zsoltár itt nem az abszolút tökéletesség ideális szintjére utal. Később a hívőket úgy jellemzi, hogy „*az őt keresők nemzedéke*” (Zsolt 24:6).

A harmadik rész (Zsolt 24:7-10) a dicsőség Királyának eljövételéről szól. Istent itt diadalmas hősként ábrázolja az Ige, aki „*hatalmasan hadakozó ÚR*” (Zsolt 24:8); legyőzte a gonosz erőit és a káoszt, ezzel helyreállítja a teremtés rendjét. Más szóval, Isten népe a Sionról várja a szabadítást. Ennek az ideális képnek része a láthatatlan Istenbe vetett, személyes hit, valamint a remény az eljövendő országban, vagyis egyrészt belátást (bölcsességet) ad, másrészt apokaliptikus jelentéssel bír.

51. zsoltár: tiszta szív. Az 51. zsoltár bevezető sorai szerint ezt az imát Dávid írta, miután Nátán próféta megfeddte a bűne miatt. Azonban bárki magáénak érezheti, értheti és értelmezheti, aki tudatában van bűnösségének és találkozni kíván a hozzá közeledő, őt kereső Istennel.

Az ima Dávid Istenhez szóló kiáltásával kezdődik. Bűnei tudatában a zsoltáros kegyelemért és bocsánatért könyörög (Zsolt 51:3). A további szakasz két részre tagolható: az egyikben (Zsolt 51:3-11) Isten bocsánatát kéri a tőle elválasztó bűnök miatt. Istent irgalmas, igazságos Úrként ábrázolja (Zsolt 51:8), aki elrejtí orcáját (Zsolt 51:11). A bűn olyan nagy és komoly, hogy a zsoltáros mindhárom szót használja, ami bűnt jelent: *chéť* („tévedés”, „áthágás”), *pesa’* („hűtlenség”, „álnokság”), *avón* („vétek”). Az Istenhez való visszatérés és a vele való kapcsolat helyreállításának az az egyetlen útja, hogy Isten megtisztítja bűnétől, mintha az meg sem történt volna. Az imádság első részében ezek a kulcsszavak fejezik ki az eltörlést: „*töröld el*” (3. és 11. vers), „*tisztíts meg*” (9. vers), „*moss meg*” (9. vers).

A zsoltár második részében (Zsolt 51:12-21) Dávid a megújítás gondolatára összpontosít. A kulcsszavak: „*teremts*”, „*újítsd meg*”, „*add vissza*”, „*éptsd föl*”. Istent Teremtőként és Szabadítóként mutatja be (12., 14. és 16. vers). A zsoltár végül „Jeruzsálem falaira” utal, majd az Isten által elfogadott áldozat említésével zárul.

Gyakorlati alkalmazás

1. Az e heti tanulmány fényében gondoljuk át az alábbi kérdéseket: Mit jelent ma számunkra az a felhívás, hogy „*könyörögjétek Jeruzsálem békességéért*” (Zsolt 122:6)?
2. Elmélkedjünk azon, hogy Jézus szerint így kell imádkozni a mennyei Atyához: „*Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is*” (Mt 6:10). Tudatosítsuk, hogy ez az ima nem csupán világunk zűrzavarának lelki megoldásáról szól, hanem arról, hogy Jézus *megváltoztatni* jött a világot!
3. Miként hat keresztényi jellemfejlődésünk munkálására az Úr adventjének reménye, az idők jeleinek figyelése és az, hogy készülni akarunk Isten országába? Miért kell az érzéseinknek és gondolatainknak összecsengeneni Isten országa alapelveivel? A megszentelődésért tett erőfeszítéseink nyomán miért kell jobban odafigyelnünk mások helyzetére, miért kell emiatt még etikusabban bánni az emberekkel?

DIANA TÖRTÉNETE - 4. RÉSZ

EGY VOLT ADVENTISTA UDVARLÓ

Andrew McChesney

Diana gondolatai Istenre terelődtek, miután a megnyugtató hang megakadályozta, hogy öngyilkos legyen. Akkor vasárnap elment egy templomba a három gyermekével, de a zene élete rossz időszakára emlékeztette, ezért felálltak és kimentek. Az élete egyre rosszabb lett. Tolvajok törtek be hozzájuk, és elvitték azt a keveset is, amijük volt. Közben az agresszív barátjától terhes lett, és azon gondolkozott, hogy elveteti a gyereket. Egy éjjel, miután a gyerekeit elaltatta, szíve megtelt szégyennel. Istenhez kiáltott: „Hát ezért mentettél meg?” „Jézus, szükségem van rád!” - zokogta. Mintha a koromsötét szoba fénnel telt volna meg, a szívében pedig erőt érzett.

Néhány hónappal később találkozott valakivel, akit különösnek tartott. Loren Fish adventista családban nőtt fel, az édesapja lelkész és gyülekezetalapító volt, de ő a főiskola első évében eltávolodott Istentől. Inni kezdett és a tanulást is abbahagyta. Diana egy táncklubban találkozott vele Santa Feben. A férfi megtudta, hol dolgozik, ott is meglátogatta, de Diana nem akart új kapcsolatot, amikor még ki sem lépett az akkori rossz kapcsolatából. Loren fiatalabb volt nála, éretlennek tartotta. Azt sem akarta, hogy a fiú belelásson a zűrös helyzetébe, és nem akart újabb sebeket sem kapni. Loren később Chicago közelébe költözött.

Egyszer Loren felhívta Dianát, éppen, miután a nővel erőszakoskodott a barátja, kilyukasztotta az autója kerekeit, aztán meg rátámadt a szerkesztőség parkolójában, ahol mindketten dolgoztak. Diana örült, hogy hallotta Loren hangját. Emlékezett rá, hogy mellette biztonságban érezte magát. „Meglátogathatsz, amikor csak akarsz” - mondta neki. Loren azon a hétfvén meg is érkezett, és többé nem ment el.

Folytatás következik

Zsoltárok, 2. rész

Áttekintés

Kulcsszöveg: Zsoltárok 67:3-4

Alapigék: Zsoltárok 46; 47; 67; 75

Bevezetés

Múlt héten azt tanulmányoztuk a kiválasztott zsoltárokból, hogyan éljen Isten népe a végidőben, miközben készül az Úr eljövetelére. A lecke a kihívásokról és harcokról szólt, amelyek a személyes életüket is érintették. A zsoltárok szerint mély megtérésre, a szív teljes átalakulására van szükség. A vizsgált zsoltárok óvták a választott nép hitközösségét a külső ellenségtől is, amely a kegyetlen üldözés idején elviselhetetlen szenvedést hoz rájuk. Az erre a hétre kiválasztott négy zsoltár Istenre irányítja a figyelmet. Az első úgy mutatja be a Mindenhatót, mint aki a menedékünk, aki vigasztal és megerősít, közel von magához és mindig biztos segítség a nyomorúság idején (Zsolt 46:1).

A második zsoltár megérinti a szívünket, örömeztetésre készítet, „*mert az egész föld királya az Isten*” (Zsolt 47:8-9). A harmadik zsoltár felerősíti ezeket az érzéseket, majd hálaadásba csap át, amiért a Mindenható válaszol kiáltásunkra. Már nem csak újra meg újra elismételjük kéréseinket Istennek, szabadításért könyörögve, nem csak elmondjuk neki a panaszainkat, ráárasztva elkeseredésünket amiatt, hogy „*az ítélet helyén hamisság és az igazság helyén gonoszság van*” (Préd 3:16). Végso soron Isten a Bíró, aki igazságot szolgáltat a világnak, majd Ő helyreállítja a rendet (Zsolt 75:8, 11). A negyedik zsoltár a papi áldás beteljesüléséről ír. Isten a népe között lakozik irgalmának bőséges áldásaival (Zsolt 67:7).

Kommentár

46. zsoltár: Isten a mi oltalmunk. Ezt a zsoltárt Kórah fiainak tulajdonítják, akik léviták voltak (1Kráon 6:16, 22), az ő feladatuk volt a templomi zene biztosítása. Ezért is utal ez a zsoltár a templomra, „a Felséges

szent hajlékára” (lásd Zsolt 46:5). A zsoltár szerint kettős veszéllyel találkozunk. Vannak természeti katasztrófák, mint a komoly földrengés, amitől megremeg a föld, a tenger és a hegyek (Zsolt 46:4), hegyek omlanak a tenger közepébe (3. vers). Ellenséges hadak kegyetlen támadásai is hatalmas veszélyt jelentenek, amint „*a nemzetek zajonganak*” kifejezés szemlélteti. Az ő haragjuk is beindít egy mozgást, ami minden földi birodalom összeomlásához vezet (Zsolt 46:7).

A kettős baj közvetlen áldozata Isten népe, akiket a zsoltárban megszólalókkal azonosíthatunk, és itt olvassuk az apokaliptikus katasztrófára adott válaszukat: „*Azért nem félünk*” (3. vers). A természet és a népek támadnak ugyan, de Isten népe kétszeres védelmet kap: a természettől és Istentől is. Egyrészt örömeiket lelik Isten városának folyójában (Zsolt 46:5), ami az Új Jeruzsálemből eredő, gyógyító folyamra, illetve Éden folyóira emlékeztet (1Móz 2:10). Ugyanezzel a képpel találkozunk *A jelenések könyvében*, az Új Jeruzsálem leírásában (Jel 22:1). Másrészt Isten ott van a szent városban (Zsolt 46:6). Ő az oltalmunk, aki igen biztos segítség a nyomorúságban (Zsolt 46:2). Figyeljük meg, hogy a teremtő Isten és a természet között egyetemes harmónia van: Isten uralja az elemeket, ahogyan Jézus is parancsolt a tengernek (Mt 8:27). A kép a nagy küzdelem utolsó eseményeire utal, amikor a gonoszok felsorakoznak Isten táborával szemben, aminek jelképe a szent hegy (a mennyei Sion). A zsoltár összecseng az emberi történelem utolsó csatájának apokaliptikus prófécijával, ahogyan azt Dán 11:45 és Jel 16:16 ábrázolja. Azzal a bizonyossággal zárul, hogy Isten „*velünk van*” (Zsolt 46:12).

47. zsoltár: Isten a Királyunk. A 47. zsoltár szintén reménységgel folytatódik. Sion Istenének győzelméről énekel a Kórah fiai közül való lévita, aki az előző zsoltárt is szerezte. A templom Istene a királyi székén, a Sionon ül. Teljes győzelmet aratott az ellenség felett, ezért királynak kiáltják ki. Ez a zsoltár a királyzsoltárok vagy koronázási zsoltárok közé tartozik, amelyeknek közös jellemzője, hogy Istent, a Királyt dicsőítik (lásd a 93., 96–99. zsoltárokat).

Figyelemre méltó, hogy a 47. zsoltárt később a zsidó liturgiában Rós Hásáná (Újév) ünnepén énekeltek, a zsidó naptár szerinti első hónap, *tisri* első napján. A 6. vers említi a kürtzengést, tehát sófárt szólaltattak

meg azon a napon, ünnepelve a reménységet, miszerint egy nap Isten minden nemzet fölött uralkodni fog. Azok a népek dicsőítik, amelyeket a háborúban legyőzött (Zsolt 47:4). A *jelenések könyve* ugyanerre utal, amikor „a pogányok gyógyításáról” beszél az Új Jeruzsálemmel összefüggésben (Jel 22:2). Az ősi Izraelben a nemzetek (*gójim*) szó Izrael ellenségeit jelölte. Ebben a környezetben a népeket már nem Isten népének ellenségeként mutatja be, Isten népének részévé váltak.

A kivonulás eseményét mintaként használja a zsoltáríró az új Kánaán lelki meghódításának ábrázolására. A párhuzamos kifejezések, az „örökség” és „Jákób büszkesége” (Zsolt 47:5) az ígért földjének meghódítására utalnak, ami a környező népek leigázásával is együtt járt (lásd 5Móz 32:8). A zsoltár eszkatológiai látomással ér véget, Izraelre és a világ népeire vonatkozik, amelyek elismerik Isten mindenek felett álló uralmát.

75. zsoltár: Isten a Bíró. A 75. zsoltár három komoly kép miatt emlékeztetes, amelyek az isteni ítélet három aktusát jelzik. Elsőként megrendül a föld, meginog minden lakójával (Zsolt 75:4). Olyan ez, mintha a zsoltár a mai világot ábrázolná, amely káoszba süllyed, a rend felborul, elveszti stabilitását és erkölcsi sarokpontjait vagy oszlopait, az iránytűt. Isten bíróként emlékezteti népét, hogy Ő az, aki helyreállítja az oszlopokat (Zsolt 75:4).

A második kép az igen erős borral teli pohár, amelynek tartalmát Isten kitölti a gonoszokra, ki kell inniuk az utolsó cseppig (9. vers). A *jelenések könyve* is gyakran említi Isten haragjának poharát (Jel 14:10; 16:19; 18:6).

A harmadszor a szarvak képe (Zsolt 75:11) jelenik meg, ami a hatalom és méltóság szimbóluma (4Móz 23:22; Dán 7:8).

Isten ítélete mindegyik szakaszban igazságot hoz a szétzilált közösségnek. „Letöri” a dicsekvő gonoszokat, akik „magasba emelik szarvukat” (Zsolt 75:6, 11), majd felmagasztalja az igazakat, akiknek le volt törve a szarva (Zsolt 75:11). Az isteni Bíró ezután helyreállítja a gonosz hatalmak által felborított rendet.

A prédikátor könyvének írója is ezt a reményt kínálja. „Az igazat és a hazugot egyaránt megítéli Isten. Mert ő szabja meg minden dolognak és minden tevékenységnek az idejét” (Préd 3:17; vö. 12:14). Ezt a kijelentést visszahangozza Jelenések 14 angyala, szintén erről a kettős ítéletről szól. Egyrészt kijelenti, hogy aki imádja a fenevadat (ez a hamis, megtévesztő egyház jelképe), az „iszik majd Isten haragjának borából” (Jel 14:10). Másrészt megállapítja, hogy a szentek a Teremtő Úrnak adnak dicsőséget, ők azok, „akik megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét”, és „megnyugszanak fáradozásuktól” (Jel 14:12-13).

67. zsoltár: **Isten az áldásunk.** A 67. zsoltárral zárjuk most a sort, amely egy imádság, amint a könyörgő ember kívánságát kifejező, felszólító mód is jelzi: „Hogy megismerjék utadat e földön és szabadításodat minden nép között” (Zsolt 67:3-4, 6-8). Ez az áldáskérő ima az ároni áldásra reflektál: „Könyörüljön rajtunk az Isten, és áldjon meg minket, ragyogtassa ránk az arcát” (Zsolt 67:2; vö. 4Móz 6:23-26)! Nem tudjuk meg egyértelműen az Igéből, hogy ki az, aki itt megszólal, de a bevezető sor a zeneszek vezetőjére utal, az ároni áldás idézése pedig azt sugallja, hogy egy pap vezeti a közösséget. A zsoltárt egyetemes jellege teszi különlegessé. A beszélő először magukra kér áldást: „rajtunk”, „minket” (Zsolt 67:2), majd az a kívánsága, hogy „megismerjék utadat e földön és szabadításodat minden nép között” (Zsolt 67:3), az imádság kiterjed minden megtért népre. Ez a zsoltár előre mutat az eszkatológiai teljесedésre, amikor nemcsak Izrael, hanem minden nép részesül Isten áldásából. Ez csak az „Új Jeruzsálemben” fog teljesülni, amelynek „nincs szüksége sem napra, sem holdra, hogy világítsanak benne, mert Isten dicsősége megvilágosítja azt” (Jel 21:23).

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Nem kell a végidei üldözésig várni, hogy érezzük, mennyire szükségünk van Isten oltalmára ma. A sok nehézség mind lehetőség arra, hogy tapasztaljuk Isten oltalmát. Nyomorúság ideje lehet az is, mikor fenyegetést érzünk munkatársaink vagy barátaink részéről, akik nem hisznek, talán gúnyolnak, terveket szőnek ellenünk a hátunk mögött. Esetleg betegség gyötör, bánt a kudarc az iskolai vizsgán, vagy a pénzhány, az anyagi biztonság hiánya, vagy a magány. Ezek az élethelyzetek megtanítanak arra, hogyan hagyatkozzunk Isten oltalmára. Egyedül

a Mindenható tudja megadni azt a segítséget, ami kiutat jelent bármely problémából. Csak Ő képes biztosítani az erőt a nehézségek elviseléséhez.

A „királyság” fogalma már nincs nagyon jelen a modern életben. Mégis fontos számunkra és segít a megalázó körülmények között, hogy ne legyünk letörtek és csüggedtek, hiszen az egész föld hatalmas Királya visel gondot rólunk. Az Ő gyermekeiként hamarosan örökölni fogjuk mindazt, amit megígért nekünk.

Gondokkal küzdve és igazságtalan helyzetekkel szembesülve elmélkedhetünk *A prédikátor könyvének* következő sorain: *„nem a gyorsak győznek a futásban... mert minden a maga ideje és sorsa szerint történik”* (Préd 9:13).

Az élet igazságtalanságait látva a kegyelem működésére is gondolnunk kell. Nem érdemeljük meg Isten jóságát és kegyelmét, amit kaptunk, csak Isten kegyelmétől függünk. Az Ő világossága a világosságunk már itt és most. Hogyan fogadhatjuk el és élvezhetjük most is Isten kegyelmét, járhatunk bizalommal és örömmel vele, az Ő világosságában?

DIANA TÖRTÉNETE - 5. RÉSZ SZERELEM ÉS HÁZASSÁG

Andrew McChesney

Diana és Loren tervezték, hogy összeházasodnak, de amikor kiderült, hogy gyereket várnak, Diana elhalasztotta az esküvőt. Nem akarta, hogy csak a gyerek miatt házasodjanak meg. A szülés után Salt Lake Citybe költöztek, ahol Diana szülei laktak.

Nem éltek keresztényként, de Loren szeretett volna egyházi esküvőt. Választottak egy adventista gyülekezetet, felvették a kapcsolatot a lelkésszel, és megkérték Loren édesapját, hogy vezesse a szertartást, aki telefonon tartott nekik jegyesoktatást.

Diana meglepődött, hogy mennyi ismeretlen ember ment el az esküvőjükre, és még ajándékokat is adtak nekik. Az egyik csomagban egy könyvet talált. Elkezdte olvasni, és nem tudta letenni. Amikor Loren hazaért és meglátta, örömmel mondta: „Ez a *Jézushoz vezető út*, egy próféta írta!” A próféta szó egy kicsit zavarta Dianát, de azért elment az adventista gyülekezetbe, hogy többet megtudjon arról, amit olvasott.

A gyülekezetben szeretettel fogadták Dianát, foglalkoztak a gyerekeivel is, hogy ő figyelhessen az istentiszteletre. Amikor hallott valamit a bibliatanulmányozásról, megkérdezte a presbitertől, hogy csatlakozhatna-e. A presbiter és a felesége 28 héten át hetente meglátogatta.

Loren meglepte Diana lelkesedése a Biblia iránt. Elgondolkodott azon, hogy mennyit veszített, mióta Isten nélkül élt. Ő is tanulmányozni kezdte a Bibliát, és Dianával elhatározták, hogy együtt megkeresztelkednek.

Folytatás következik

Akik számára eljött a vég

Áttekintés

Kulcsszöveg: 1Korinthus 10:11-12

Alapigék: 1Mózes 1; Dán 1:18; 12:13; Mt 24:27; Jelenések 21-22;

Bevezetés

Nem csupán a próféciák nyilatkoztatták ki az emberiség áldott reményességét, amely a végidei eseményekben éri el csúcspontját. Isten a Szentírás egyéb helyein is beszélt a végidőről, egzisztenciális és implicit módon, így Igéjében betekintést ad az eszkatológikus történelem különböző területeibe. Ez a gondolat fontos elvre tanít: a Szentírás lapjain feltáruló emberi történelem nem egyszerűen információkat közöl a távoli múltban történekről, hanem arra szolgál, „*hogy tökéletes, minden jó cselekedetre felkészített legyen Isten embere*” (2Tim 3:17). Isten eredeti szándéka az emberiség számára az örökkévalóság volt, ezért bizton várhatjuk, hogy az eljövendő örökkévalóság üzenete szintén ott rejlik a bibliai történetekben.

A prédikátor könyvének ihletett írója ilyen megérzéssel jelentette ki, hogy Isten „mindent szépen alkotott a maga idejében. Az örökkévalóságot is az emberek szívébe helyezte, de úgy, hogy elejétől a végéig nem foghatják föl mindazt, amit Isten cselekszik” (Préd 3:11). Ismételjük: mivel Isten eredeti szándéka az emberiség számára az örökkévalóság volt, ezért bizton várhatjuk, hogy az eljövendő örökkévalóság üzenete szintén ott rejlik a bibliai történetekben.

Ebben a tanulmányban a végidőről szóló üzenetet kutatjuk az Ószövetségben elbeszélte eseményekben. A teremtés, a vízözön, Sodoma és Gomora pusztulása, sőt Dánielnek a Nabukodonozor udvarában átélt tapasztalata is bizonyosságot tesz a végidei üzenetről.

Kommentár

A teremtés. Meglepő módon a teremtésről szóló beszámoló tartalmazza a legerősebb eszkatológiai üzenetet a Szentírásban feljegyzett összes esemény közül. Mivel a történelemnek van kezdete, tehát nem örökkévaló. A történelemnek van vége is, Isten pedig mindkettőt uralja. Mivel a történelem kezdete Isten munkája volt, ezért a vég is az Ő hatalmában van.

Mint az eszkatológia fontos része, a teremtés szervesen összefügg az örökkévalóság reményével is. A teremtés beszámolójának és az örökkévalóság reményének egyaránt a hit az alapja. A Szentírás tanúskodik erről, és a Biblia kánoni felépítése is megerősíti: Isten teremtette az eget és a földet, végül pedig megalkotja az új eget és új földet (1Mózes 1; Jelenések 21-22; vö. Ézs 65:17; Jel 21:1). Világosan láthatjuk ennek kifejtését a hit egyetlen bibliai meghatározásban is, ami a két eseményt - a teremtést és az örökkévalóság reményét - összekapcsolja: *„A hit pedig a remélt dolgok felőli bizonyosság és a nem látott dolgokról való meggyőződés”* (Zsid 1:1). Figyeljük meg, hogy ez a vers a teremtés hitével kezdődik (Zsid 11:3) és „az ígéletbe” vetett hittel zárul (Zsid 11:39-40)! Azt is figyeljük meg, hogy fontos a szombat a teremtésről szóló beszámoló végén! Ebben a helyzetben a szombat előre mutat az emberi történelem végére. Sőt mi több, a szombatban benne foglaltatik a teremtésre való emlékezés és Isten országa eljövételének reménye is.

A vízözön. A vízözönrel való párhuzamot Jézus is kifejezte: *„Ahogyan Nőé napjaiban volt, úgy lesz az Emberfiának eljövetelekor is”* (Mt 24:37). A gondolatot továbbfűzve Jézus ezután kifejtette a két esemény közti hasonlóságokat: a történések hirtelen, kataklizma-szerű jellegét, a föld pusztulása előtti nemzedék anyagi életmódját (evés, ivás, házasodás), a maradék gondolatát és az esemény bizonyosságát. *Mózes első könyvében* a vízözönről szóló beszámoló rámutat arra is, hogy mi fog történni az emberi történelem végén. Isten nem közönyös a világ gonoszságával szemben. Jól látja a gonoszságot, ítélete válasz az emberek gonoszságára: *„Én pedig, íme, özönvizet hozok a földre”* (1Móz 6:17). A vízözön ugyanakkor egy teremtő-megváltó esemény is, amikor Isten megemlékezett teremtményeiről. A „megemlékezéssel” fejezi ki, hogy törődik velük, gondot visel róluk (1Móz 8:1).

A vízőzön előtti életforma és civilizáció eltörlésével Isten megerősítette az élet folytonosságát. A túlélőket ellátta élelemmel, és kiemelte az élet szentségét (1Móz 9:4-7).

Végül pedig el kell gondolkodnunk a szivárványról, Isten megbocsátásának és szeretetének művészi jeléről. Figyeljük meg, a szivárvány arra hív, hogy emlékezzünk a szombatra, nemcsak azért, mert a teremtéssel párhuzamosan a történet szerkezetének megfelelő pontján jelenik meg, hanem azért is, mert a szivárvány a megpihenés és a remény üzenetét közvetíti. Lenyűgöző, hogy a szivárvány Isten királyi székét övezi, annak jele, hogy a Mindenható jövőbeli uralma vitathatatlan és zavartalan lesz az egész föld felett (Jel 4:3; 10:1).

Sodoma és Gomora. Isten fiút ígért Ábrahámnak, aki továbbviszi a messiási „magot” minden nemzetség áldására (1Móz 12:3; 22:18). Ezek után a bibliai elbeszélést megszakítja az Isten és ember párbeszéde Sátán és a gonoszság zavaró jelenlétéről. Isten mint Noénak, úgy Ábrahámnak is beszélt a problémáról, és elmondta a tervét, hogyan avatkozik be az eseményekbe. Noé és Ábrahám esetében is a tette párhuzamba állítható egy hasonló lépéssel az idők végén, amikor szintén elmondja az embereknek arra vonatkozó tervét, hogyan fog visszatérni, hogy megmentse és megítélje az emberiséget.

Ábrahám válasza jól mutatja, milyen felelősséget érzett kora nemzedéke iránt. Válasza bennünk is keltsen hasonló reakciót az emberek iránt! Figyeljük meg, amikor Ábrahám meghallotta Isten szándékát, hogy megítéli Sodomát, nem menekült el messzire. Tájékozott volt a Sodomában és Gomorában kialakult helyzettel kapcsolatban, ahol néhány rokona élt. Jól ismerte rokonai helyzetét, de nem ítélte el őket. Az irántuk érzett szeretettel állt Isten elé, a Mindenható kegyelmét tükrözve kérte, hogy Isten változtassa meg ítéletét, minden test Bírójának megbocsátásáért könyörgött.

Figyeljük meg Ábrahám állhatatos és kitartó imáját! *„Ábrahám pedig még az ÚR előtt állt”* (1Móz 18:22). Tisztában volt a bűn szörnyűségével, és az igazságosság és a kegyelem szükségességével: *„Vajon elveszted-e az igazat is a gonosszal együtt”* (1Móz 18:23)?

Azt a tanulságot levonhatjuk Isten cselekedeteiből is, aki nemcsak találkozik a szolgáljával és elmondja neki, hogy látja a dolgokat, hanem ösztönzi is a bátorságra. Talán tetszik neki, ahogy Ábrahám érvel, és pedig azért, mert védőbeszéde visszhangra talál irgalmában. Ha megfigyeljük, Isten utolsó felelete tulajdonképpen a kegyelem válasza: „*Nem veszem el a tizedért*” (1Móz 18:33). Vagyis a döntés továbbra is az Úré. Az ember buzgalma végeredményben nem változtatja meg Isten akaratát. Ábrahám alázattal válaszol Isten ítéletére: „*Ábrahám pedig visszatért a lakóhelyére*” (1Móz 18:33).

Dániel. Dániel élettörténetében a jövőre vonatkozó konkrét utalás ez a kifejezés: „*Miután pedig elmúlt az idő*” (Dán 1:18). Ez a kifejezés (*qéc jámin*) „*a napoknak végén*” (Dán 12:13, KAR), „*a végső napon*” (Dán 12:13, ÚRK) kifejezést visszhangozza, amely az emberi történelem végét jelzi, amikor minden korszak megváltottai elnyerik örökségüket. Szembetűnő és fontos, hogy azt a szóhasználatot tükrözi a nyelvezet, ami Dániel és társai tíz napos próbáját ábrázolja, amely az engesztelés végidei próféciaját jellemzi Dán 8:14-ben. Ez a prófécia párhuzamos az ítélet napjáról szóló próféciaival (Dán 7:9-12), ezt jelzik a közös szavak és nyelvtani formák Dániel 1. és 3Mózes 16. fejezetében, amelyek az engesztelés napjáról szóló legfőbb szövegek (lásd Dán 1:13; vö. 3Móz 16:2). Ez a konkrét ismétlődés fontos, mert Isten kinyilatkoztatásának ígéretére utal.

Figyeljük meg továbbá a *mar'eh* szót, ami „arcot”, „külső megjelenést” jelent (háromszor fordul elő Dán 1:13, 15-ben), ami *Dániel próféta könyvében* konkrétan a 2300 estéről és reggelről szóló eszkatológikus látomás isteni kinyilatkoztatására vonatkozik (Dán 8:13, 26). Ez az eszkatológiai távlat tehát a remény üzenetét közvetíti. Dániel és három barátja esetében ezek az ismétlődések azt fejezik ki, hogy Isten kinyilatkoztatja magát e próbában, és őket igazolja majd az engesztelés napján. Dániel számára a végidőre szóló üzenet a jelennek, mindennapi életnek is a része volt: az étrendjük a teremtés ideális állapotára mutatott vissza (lásd Dán 1:12; vö. 1Móz 1:29). Dániel emberi kapcsolatait, beleértve a főudvarmesterhez való viszonyulását az alakította, hogy úgy tekintett embertársaira, mint akiket Isten szintén a maga képére alkotott (1Móz 1:26; 9:6).

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

1. Minden reggel, amikor felkelünk, kezdjük imánkat azzal, hogy hálát adunk az élet csodájáért! Kérjük a teremtés Istenét, hogy változtassa meg az életünket! Engedjük, hogy átformálja a szívünket, új irányt szabjon az életünknek! Keressünk a Bibliában új ötleteket, amelyek kihívást jelentenek és változásra sarkallnak! Ünnepeljük meg a szombatot úgy, hogy az Isten országának előíze legyen!
2. Írjunk listát a világnak azokról a történéseiről, jellemzőiről - a teremtett világot és személyes életünket beleértve -, amelyek táplálják bennünk Isten országának reményét! Rajzoljunk vagy fessünk szivárványt! Írjunk verset a szivárvány szépségéről, csodáiról! Idézzünk fel egy dalt a szivárványról!
3. Imádkozzunk Istenhez valakiért, akit nem kedvelünk, és tegyük ezt addig, amíg az illető a barátunk nem lesz! Imádkozzunk mennyei Atyánkhoz, hogy távolítson el egy komoly akadályt az életünkéből! Kitartóan ismételjük ezt az imát, amíg eredményt nem látunk és tapasztaljuk, hogy Isten valóban meghallgatta imáinkat!
4. Dániel eszkatológiai nyelvezettel mutatta be saját élethelyzetét. Hogyan találunk mi is reményt és bizonyosságot, hogy van értelme az életünknek, nyitottan az örökkévalóságra? Ez a szóhasználat miként ad iránymutatást arra nézve, hogyan éljünk, együnk, igyunk, gondolkodjunk, élvezzük az életet, miként viszonyuljunk másokhoz, beleértve az ellenségeinket is?

DIANA TÖRTÉNETE - 6. RÉSZ ALKOHOL NÉLKÜL

Andrew McChesney

Diana a függetlenség napján ivott utoljára. Mondta a barátainak, miközben kinyitotta a dobozt, hogy ilyen forró napon nincs jobb egy sörnél. Belekóstolt az italba, de rossznak találta, aztán kibontott egy másikat is, és az sem ízlett neki, pedig a többieknek mindkettő jól esett.

Később Dianát és Lorent megkeresztelte Loren édesapja. Az istentiszteleten a tágabb család is részt vett. Diana meglepetten hallotta a keresztségi fogadalomnak azt a mondatát, hogy testünk a Szentlélek temploma, és azzal dicsőítjük Istent, ha vigyázunk rá. Akkor egy bárban dolgozott Salt Lake City repülőterén, jó fizetése volt, sok borralalót kapott, ezért a munkatársai meglepődtek, amikor bejelentette, hogy kilép. Többször is kérdezték az okát. Diana egy másik repülőtéri boltban kapott állást, ahol édességeket árult. Kevesebb lett a fizetése, de itt megvolt a szabad szombatja.

Azután Tennessee államba költöztek, hogy segítsék Loren nagyszüleit. A Southern Adventista Egyetem közelében telepedtek le. Ez a nagy lelki változások ideje volt. Amikor Loren rokonai megtudták, hogy az asszonynak újságírói tapasztalatai is vannak, felajánlottak neki egy állást a Southern Rádiónál, ahol 10 évig dolgozott, ebből 7 évig fejlesztési igazgatóként.

Dianát felkérték, hogy Floridában egy induló adventista kórház fejlesztési igazgatója legyen. Nem érezte magát alkalmasnak, de Loren javasolta, hogy imádkozzon ezért. Aztán ott dolgozott 10 évig, és akkor hallott a Holbrook Indián Iskoláról.

Folytatás következik

Ruth és Eszter

Áttekintés

Kulcsszöveg: Eszter 5:2

Alapigék: Ruth 1-2; Eszt 3:1-14

Bevezetés

A Biblia bővelkedik olyan történetekben, amelyekben nők jelentős szerepet töltenek be. Éva – akinek neve „életet” jelent, hiszen „minden élő anyja” volt, aki továbbadta a messiási magot, ami aztán elvezetett Jézus Krisztus, az emberiség Megváltójának születéséhez (1Móz 3:15). A patriarchális időkben olyan nők, mint Sára, Rebeka, Ráhel, Lea és Támár komoly hatással voltak az üdvösség történetének alakulására. Tetteikkel hozzájárultak a messiási vonal folytatódásához.

A kivonulás idején Izrael nőknek köszönhető a megmaradását, amikor a fáraó elrendelte az összes újszülött fiúgyermek megölését. A bábák (2Móz 1:15-17), a fáraó lánya (2Móz 2:5) valamint más asszonyok (2Móz 2:7) többször saját életük kockáztatásával játszottak fontos szerepet Izrael megmentésében, amit feljegyzett a Tóra, Mózes öt könyve. Később az Izrael felett ítélő Debóra prófétanőre úgy utal az Írás, mint aki „felkelt” és megmentette Izraelt a háborúban (Bír 5:7). Ráháb a kémek megmentésével segítette Izraelt a kanaánitákkal folytatott harcban. Máté nemzetségtáblázata szerint (Máté 1:5) Ráháb volt Boáz anyja, és Boáz, aki feleségül vette Ruthot, a Messiás ősapja lett. Ebben a leckében két kiemelkedő nőre fogunk összpontosítani, akik nevét bibliai könyvek viselik: Ruthra és Eszterre. Történetük ideje és környezete eltérő ugyan, azonban ez a két asszony bizonyos szempontból jól példázza sok nő jellemét, akiket Isten Izrael megmentésére kijelölt.

Kommentár

Mondhatjuk, hogy az ókori Izrael történelmét Ruth és Eszter története keretezi. Ruth Izrael korai időszakában élt, amikor „*a bírák ítélkeztek az országban*” (Ruth 1:1), és az izraelita törzsek letelepedtek az ígért földjén. Eszter élettörténete a perzsa fogság idejéhez köthető. Izrael történetének egyes részeihez egy-egy nő hangja kapcsolódik, ami fontos, mert a Bibliában az asszony gyakran az egyház szimbóluma. Felmerülhet a kérdés, hogy ez a két nő miként jelképezi Isten gyülekezetét, és az utolsó napok egyháza milyen tanulságokat talál az esetükben?

Megjegyzendő, hogy a nomád társadalmak általában nagyobb jelentőséget tulajdonítottak a nőknek, mint a letelepedett társadalmak. Elgondolkozhatunk azon, hogyan mutathatjuk be jobban Ruth és Eszter hangját és hatását, valamint a mai megfelelőiket egyre nyugtalanabbá és erőszakosabbá váló világunkban.

Ruth, avagy a kedvesség ereje

Roppant tanulságos, ha Ruth történetét a végeidei megváltási terv fényében olvassuk. Ruth nevének jelentése: „barát”, „szövetséges”, kedvesség és üdeség felhanggal. A könyv fő témája a kedvesség. Nincs feszültség, gonosz ember, konfliktus vagy kritika, sőt még burkolt keserűség sem a szép és költői történetben. Ruthot moábi nőként azonosítja a könyv, ez a kifejezés kétszer is előfordul. Idegen nőről olvasunk, de a könyvet átható kedvesség üzenete független a nemzeti hovatartozástól. A kedvesség univerzális, túllép a nemzetiségi határokon.

A történetből megtudjuk, hogy ez a moábi nő izraelita férfihez ment feleségül, aki később meghalt. Ruth ezért úgy döntött, hogy követi anyósát, Naomit. Nemcsak Izrael földjére ment el vele, hanem az izraelita vallást is felvette: „*Mert ahova te mész, oda megyek én is, és ahol te megszállsz, ott szállok meg. Néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott akarok meghalni én is*” (Ruth 1:16-17). A történet tehát missziós sikerrel kezdődik, bár a sikerhez vezető stratégiáról nem kapunk beszámolót. Ruthot nem egy szenzációs csoda térítette meg egy evangelizáció során. Egyszerűen követte anyósát, mert szeretetteljes kapcsolatban állt vele, ismerte és bízott az ítélőképességében.

Fontos megjegyezni, hogy Naomi nem próbálta meg érvekkel rábírní Ruthot, hogy vele menjen. Éppen ellenkezőleg! Bátorította, hogy térjen vissza az anyja házába (Ruth 1:8), de „látta, hogy mindenáron vele akar menni” (Ruth 1:18).

A történet következő szakasza Boázhoz, Naomi rokonához vezet, aki gazdag földműves volt. Ruth szerényen kérte, engedje meg neki, hogy némi gabonát szedegessen a földjéről. A történet szerint Boáz „szívélyesen” beszélt vele (Ruth 2:13) és bőkezű volt (Ruth 2:8). Boáz volt az egyetlen közeli rokon, aki hajlandó volt teljesíteni a *góél*, a közeli rokon kötelezettségét. A „megváltás” ige kulcsszó a szakaszban (Ruth 4:4, 7).

Figyeljük meg Ruth szorgalmát és bátorságát, ahogy megközelíti a megváltóját, védelmezőjét! Figyeljük meg alázatát is, amint elismeri szerény származását „idegen”-ként (Ruth 2:10), és méltatlanságát, amikor azt mondja, hogy „*én nem a te szolgálóleányaid közül való vagyok*” (Ruth 2:13). Érdeemes megemlíteni Ruth kedvességét is anyósával, amit sokan észrevettek, beleértve Boázt, aki megválthatta (Ruth 2:12). A bibliai szerző nem említi Ruthnak a vallási és rituális kötelezettségei terén bizonyított hűségét, mintha önmagában a kedvessége elegendő bizonyíték lenne arra, hogy meggyőzze megváltóját odaadásáról.

A történet végkifejlete még érdekesebb: Ruth Boáz felesége lett, ami helyreállította családja méltóságát, ráadásul megkapták a legnagyobb jutalmat, amit egy család kaphat, nevezetesen a helyét a Messiás családfájában. A könyv jelentősége igen nagy. Ruthot idegen származása ellenére elfogadták Izraelben – sőt talán éppen amiatt, ahogy a könyv is hangsúlyozza (Ruth 1:4, 22; 2:2, 6, 10-13, 21; 4:5, 10). A zsidó liturgiában *Ruth könyvét* a *Sávuot* ünnepén olvassák (hetek ünnepe vagy pünkösd), amely a betakarítással és a törvényadással kapcsolatos.

Eszter, avagy a szépség ereje

A végidei megváltás tervének fényében olvasni *Eszter könyvét* egyszerre inspiráló és kihívásokkal teli. Kihívásokkal teli, mert úgy olvasható, mint egy világi mű, kifejezett vallási tartalom nélkül, melyben nincs utalás Istenre. Látszatra az események önállóan, isteni, csodálatos beavatkozás nélkül zajlanak. Mintha minden, ami a történetben történik, Mordokaj, a zsidó udvari ember ravaszságán, valamint Eszter szép-

ségén és bátorságán, illetve a megfelelő időzítésen múlna (Eszt 3:7; 9:24). A papi és a prófétai szerepek teljes egészében hiányoznak. A történet vége a sok ember halálával kétségeket ébreszt a lelki értéket illetően. Esztert és Mordokajt nem akadályozta zsidó identitása abban, hogy a legmagasabb pozíciókat éri el a pogány udvarban, és nincs is a könyvben arra utaló jel, hogy feszültség lett volna közöttük és a pogány világ között. Ezek alapján nem meglepő, hogy sok ókori rabbi és egyház-anya megkérdőjelezte a könyv lelki értékét, sőt a helyét is a kánonban.

Ez az irat mégis inspiráló, éppen a fent említett problémás elemek miatt. Az Istenre tett hivatkozás hiánya valójában fontos tényező, amely jelentőssé és relevánssá teszi ezt a könyvet számunkra ma, akik szekuláris, nyugtalan világban élünk. Isten hallgatása meglepő módon éppen gondviselő jelenlétének jele. A történet szerint Eszterből akkor lesz királyné, amikor a népet fenyegetés éri. Emellett a király egy álmatlan éjjel rájött arra, ami Mordokaj hűségéről árulkodott, mert megmentette az életét. Egy másik fontos szempont, hogy a szöveg világosan sugallja: a zsidó nép védelem alatt állt. Ha Eszter nem beszélt volna a királlyal, ha hallgat, „*más módon lesz enyhülésük és szabadulásuk*” (Eszt 4:14). Jézus is hasonlóan érvelt: „*ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani*” (Lk 19:40).

Néhány kommentátor Isten gondviselésének bizonyítékát fedezi fel Eszter nevében, amelyet a *hester pánim* fogalmához kapcsolnak, jelentése: „az arc elrejtése”. Ez fontos eleme Isten és népe kapcsolatának, amikor Isten látszólag távol van (lásd Ézs 8:17; 50:6; 53:3). Az engesztelés napjára való utalást is észrevették a közös elemek alapján, ilyen a bűjt, az ítélet fogalma, valamint Isten népének megváltása és a gonoszok elpusztítása. Az ókori rabbik ezt a kapcsolatot a *púr*, azaz „sors” és a *kip-pur*, az „engesztelés napja” szavak összekapcsolásával, szójátékkal támasztották alá. *Eszter könyve* szintén a béke reményével és perspektívájával, a jó keresésével zárul (Eszt 10:3; vö. Zsolt 122:8-9), mint az engesztelés napja.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Hogyan alkalmazhatók az alábbi - Ruth és Eszter történetével kapcsolatos - gondolatok a mi életünkre?

Ruth: A hit, hogy Isten népéhez tartozunk és vallásosak vagyunk, ne vezessen szélsőséges érzelmi hullámokba, büszkeségbe, ez inkább komoly etikai elvárásra mutat rá. Ruth kedves és barátságos volt az emberekkel, tehát mi is törekedjünk arra, hogy kedvesek és barátságosak legyünk a családjunkban és a társadalmunkban. Figyeljük meg Ruth alázatát is! Nem dicsekszik a tulajdonságaival vagy a vallásosságával, inkább méltatlannak érzi magát, nem ítélkezik mások felett. Nem törvénytelenkedő, és nem gondolja, hogy a tettei miatt megérdemli a megváltást. Csak az anyósa és a rokona kegyelmére alapoz. Végezetül figyeljük meg, hogy Naomi missziómódszere lényegében a jóindulatú hozzáállás és a kedvesség volt.

Eszter: Eszter története jól rezonál a modern és szekuláris világgal. Bárhol is vagyunk, bármit csinálunk az irodában, az utcán, az egyetemen vagy akár a családban, a legapróbb feladataink és kötelességeink között is fontos a jelenlétünk, hatunk mások üdvösségére. Ki tudja, talán éppen e mostani idő miatt vagyunk éppen ott (Eszter 4:14). Legyünk bölcssek: nem mindig szükséges azonnal felfedni vallási identitásunkat (Eszter 2:10, 20)! Tegyük magunkat szerethetővé, mint Eszter (Eszter 2:17)! Fogadjuk meg, hogy mindent megteszünk a problémáink megoldása érdekében! Bizzunk Isten kegyelmében, hogy visszafordítja az események menetét!

DIANA TÖRTÉNETE - 7. RÉSZ

„ILYEN EMBER KELL NEKÜNK!”

Andrew McChesney

Dianának és Lorennek álmunkája volt. A nő az orlandói adventista kórház fejlesztési részlegén dolgozott, a férfi pedig sikeres tanácsadó volt, de valami mégis hiányzott az életükből. Imádkoztak.

Diana részt vett egy konferencián, amit az Észak-amerikai Divízió Női Szolgálatok Osztálya szervezett. A kiállítóteremben megállt a Holbrook Adventista Indián Iskola standjánál, és nézegette a diákok által készített cserepeket. Amikor az iskola képviselője megtudta, hogy Diana fejlesztésén dolgozik, lelkesen mondta neki, hogy éppen fejlesztési igazgatót keresnek. Diana elhessegette a gondolatot, hogy Arizonába költözzenek.

Hat hónappal később Loren elment a 2015-ös Generál Konferenciára San Antonioba. A kiállításon a Holbrook standnál találta magát. Amikor egy hölgy megtudta, hogy okleveles klinikai szociális munkás, izgatottan mondta: „Szükségünk vagy egy ilyen emberre!” Loren arról is beszélt, hogy a felesége fejlesztési területen dolgozik, amire a nő azt válaszolta, hogy „erre is szükségünk van.”

Loren hazament, elmondta Dianának, mi történt, aki csak annyit mondott, hogy *húha*. Néhány hét múlva aztán a pár ellátogatott a Holbrook iskolába. Kilenc órán át beszélgettek a vezetőséggel az iskola küldetéséről, arról, hogyan lehet őshonos amerikai gyermekeknek biztonságos környezetet teremteni a tanuláshoz és a fejlődéshez. Az iskola tanárainak az volt az álma, hogy a poszttraumás stressz zavarral és más mentális problémákkal küzdő diákok számára éjjel-nappal elérhető keresztény tanácsadás legyen. Másnap reggel Diana kezébe került egy könyv, amit a férje a Generál Konferenciáról vitt haza: *Kövess: Bármikor, bárhová, bármi áron!* Diana úgy érezte, hogy Isten hívja őket. Néhány nappal később Loren is elmondta, hogy sokat imádkozott, és úgy érzi, Isten Holbrookba szólítja őket.

Az elmúlt 10 évben az iskolában dolgoztak. „Isten csodálatos! - mondta Diana. - Minden egyes lépésnél megmutatta, hogy munkálkodik az életben. Mielőtt megismertem Őt, Ő már ismert engem, terve volt velem.

Folytatás következik

Előjelek

Áttekintés

Kulcsszöveg: 2Timótheus 1:7

Alapigék: Dán 2:31-45; Jel 13:11-17

Bevezetés

Az utóbbi két héten bibliai történeteket és zsoltárokat tanulmányoztunk, amelyek a jövőre vonatkozó prófeciákra utalnak. Ezek azonban csak közvetett bepillantást nyújtanak, felkészítve arra, hogy befogadjuk és megértsük a prófeciák üzenetét. Ebben a tanulmányban olyan prófeciákra fordítjuk a figyelmet, amelyek egyértelműen a végidőre vonatkoznak. A Biblia nem csupán a szórakoztatásunkat szolgáló, csodálatos történetek tára, nem is csak lelki és erkölcsi épülésünkre szánt könyv. Ami a Bibliát egyedivé teszi, az a reménység üzenete: Isten megmenti a világot a vég idején.

A remény üzenete természetesen több különböző formában van jelen a Szentírásban, de főként a két apokaliptikus könyv, Dániel és Jelenések összpontosít a világ végső sorsára. Ez a két irat kölcsönösen utal egymásra, ezért összefüggéseikben fogjuk vizsgálni őket. Az e heti tanulmány először a prófétai események általános sorát tárgyalja, ahogy az az állóképéről szóló, dánieli prófeciában szerepel (Dán 2:31-45). Ezt követően az emberi történelem végnapjairól fogunk gondolkodni. Megvizsgáljuk, hogyan leplezi le Dániel prófeciája a gonosz hatalmát, mentalitását, ami már megnyilvánult a babiloni királyok magatartásában is (Dániel 3). A prófécia ezután a kis szarv megjelenésében, a 7-8. fejezetben és a fenevad bemutatásában, Jelenések 13-14. fejezetében tetőzik.

Kommentár

Bábel mentalitása. *Dániel próféta könyve* Bábel tornyára tett utalással kezdődik. Miközben a próféta tudósít arról az eseményről, hogy Nabukodonozor Jeruzsálem ellen vonul, egy ősi szót említ: *Sineár*. Ez

a név Babel tornyának helyét jelöli (1Móz 11:2). A konkrét hivatkozás már a könyv elejétől kezdve jelzi, hogy az irat szerzője Babel tornyának építőivel hozza összefüggésbe Nabukodonozor tettét, miszerint a jeruzsálemi templomból elhurcolt tárgyakat ide vitte (Sineárba).

Dániel 2-ben a király nyugtalanító álmot látott. Magyarázatában Dániel kifejtette: a menny Istene küldte neki ezt az álmot, hogy megértse „szíve gondolatait”, vagyis azok bűnösségét (Dán 2:30). Nabukodonozor mentalitása ugyanolyan volt, mint a bábeli torony építőié. Azzal, hogy bevitte a templom tárgyait saját templomába, bizonyította, hogy ugyanaz a szándéka: átvenni Isten helyét. Dániel tehát egészen a letelejtől kezdte magyarázni az álmot megfejtését. Az álmot először is Nabukodonozor bábeli mentalitását tükrözi. Később, Dániel 3-ban a király viselkedése igazolja ezt az ítéletet (lásd lentebb). A feddés egyébként az egyik fő szál, amely végighúzódik a föld birodalmairól szóló egész próféción.

Dániel először is rámutat Nabukodonozor önteltségére és önző, bitorló lelkületére: egyrészt a próféta a szokásos módon szólítja meg az uralkodót: „királyok királya”, mintha ő volna az, aki uralkodik minden más király fölött. Másrészt világosan beazonosítja az „egek Istenét”, az egyetlen Istent, akinek a király a hatalmát köszönheti (Dán 2:37). Dániel úgy szólítja meg a királyt, mintha ő lenne a Teremtő (legalábbis Nabukodonozor gondolkodásmódja szerint), ugyanakkor emlékezteti az uralkodót, hogy a menny Istene adott neki mindent, amije van (Dán 2:38).

Ezután a próféta kijelenti, hogy a király birodalmát követő birodalmak mind gyengébbek lesznek az övéénél. Ezzel ismét arra céloz, hogy ugyanolyan emberek és mulandók, mint Nabukodonozor és birodalma. Lényeges, hogy a birodalmak végzetét a Bábelt meghatározó mentalitás jellemzi: uralkodóik megpróbálják egyesíteni területeiket és megszilárdítani hatalmukat, ahogy Babel építői tették (1Móz 11:4).

Fontos megjegyezni, hogy az összeolvasztásra való törekvés fő jellemzői közvetlenül a pogány Róma bukása után kezdtek láthatóvá válni (Dán 2:41), és a végidőig fennállnak, ahogy utal rá az a fordulat, mely rámutat Isten országának felemelkedésére: „Ezeknek a királyoknak az idejében támaszt az egek Istene egy birodalmat, amely nem pusztul el soha” (Dán 2:44).

Érdekes megjegyezni, hogy a látomás utolsó jelenetének csúcspontja minden birodalom elsöprése.

A bitorló hatalom. Dániel 3-ban Nabukodonozor - ironikus módon - rögtön tagadta is az ítéletet, amit megtudott az álmából, lázadt. Arra törekedett, hogy elfoglalja a menny Istenének helyét. Az álom világosan jelezte, hogy „*támaszt (felállít) az egek Istene egy birodalmat, amely nem pusztul el soha*” (Dán 2:44); tehát Nabukodonozor Isten akaratával szembeszegülve *állítja fel (támasztja)* az aranszobrot, ami őt, az aranyfejet hivatott jelképezni (Dán 2:38). Noha Nabukodonozor igencsak elégedett volt azzal, hogy őt jelképezi az aranyfej, az aranszobor felállításával örökkévaló királyként mutatta be magát, akinek birodalma örökre megmarad. Lényegében tehát Isten országát akarta felváltani a szoborral. A bitorlás kísérletének története pedig nem áll itt meg.

Az uralkodó következő lépése az volt, hogy kegyetlen intézkedést fogantatosított azok ellen, akik nem borultak le a szobor előtt. Három héber fiatalember megtagadta a parancsot, ennek következtében pedig halállal fenyegették őket: „*bevetetnek az égő, tüzes kemencébe*” (Dán 3:6). Mindenféle módszert felhasználva akarták rábírní őket, hogy leboruljanak a szobor előtt. Halálos fenyegetés a szobor lábánál felállított tüzes kemence előtt. A vezetés minden szintjén erővel léptek fel, hogy a lakosság különböző rétegeit irányításuk alatt tartsák. A tömegtájékoztató erejét arra használták, hogy a birodalom minden részében elérjék az embereket. Még a zene és a művészetek hatását is annak szolgálatába állították, hogy befolyásolják és kontrollálják az érzelmeket.

A beszámoló szerint a héber ifjak nem inogtak meg, hűségesen kiálltak Isten mellett. Éles határvonal látszik az imádók két tábora között: Babel tábora és a három héber fiú csoportja között. Babel tábora nagyon zajos. Ezt olvassuk: „*hangos szóval kihirdette*” (Dán 3:4, RÚF). Isten tábora ellenben csöndes: „*Nem szükséges, hogy erre feleljünk neked*” (Dán 3:16). Babel tábora hatalmas: beletartoznak a satrapák (kormányzók), előljárók, helytartók stb. (Dán 3:2). Isten tábora szerény és egyszerű származású emberekből áll: egyszerű szavakkal így nevezi őket az írás: „*Vannak itt zsidó férfiak*” (Dán 3:12). Babel tábora nagy létszámú: „*különböző népek, nemzetek és nyelvek mind*” (Dán 3:7). Isten tábora csupán három személyből áll (Dán 3:23). Babel táborát a jelen érdekli: „*Azért mihelyt*

meghallották mindenféle hangszer hangját, leborultak... imádták” (Dán 3:7). Isten táborának figyelme a jövőre irányul: „*Íme, a mi Istenünk, akit szolgálunk, ki tud minket szabadítani*” (Dán 3:17). Babel táborának tagjai félelemből és önérdékből tartják be a törvényeket. Isten táborának tagjai kegyelemből, szeretetből szolgálják Őt, még akkor is mellette döntenek, ha a Mindenható nem szabadítaná meg őket (Dán 3:18).

A kis szarv és a fenevad. A bitorlók és üldözők ábrázolása sokkal érzékletesebb és egyértelműbb. A kis szarv isteninek mondja magát, amit arrogáns, bitorló magatartása is kifejezett (Dán 7:25). Itt is összekapcsolódik a bitorlás és az üldözés fogalma (Dán 8:24-25).

A jelenések könyvében megismétlődik ez az apokaliptikus forgatókönyv, csak más jelképrendszerrel. Rögtön a négy állat után, amit Dániel 7-ben láttunk először, az apokaliptikus kinyilatkoztatás a fenevaddal azonosítja a bitorló hatalmat. A kis szarvhoz hasonlóan (Dániel 7-8) ez a fenevad isteninek mondja magát (Jel 13:4) és üldözi Isten népét (Jel 13:5, 7). A prófécia gyors áttekintése szükséges a prófétai figyelmeztetés megértése és Isten népének bátorítása szempontjából (2Tim 1:7).

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

1. A kis szarv és a fenevad egyértelműen történelmi szervezetet, a Katolikus Egyházat szimbolizálja, de hogyan viszonyuljunk mi ehhez a beazonosításhoz, a katolikusokhoz? Mutassunk rá a bábeli mentalitásra a történelemben (a Katolikus Egyházban, de bármely totalitárius rendszerben)! Elemezzük a lehetséges bábeli mechanizmusokat a saját gyülekezetünkben és jellemünkben, emberi kapcsolatainkban, családi és munkahelyi életünkben, abban, ahogy a beosztottakkal, házastársunkkal, gyermekeinkkel bánunk! Hogyan forduljunk el a bábeli mentalitástól a bibliai gondolkodásmód felé?
2. Hasonlítsuk össze Babel és a három héber ifjú táborát! Mérjük fel az összevetés minden szempontját, és vonjunk le gyakorlati következtetéseket! Hogyan hat ez az összehasonlítás a gyülekezeti életre? Mit tanulhatunk ezekből a példákból az istentiszteleteink vonatkozásában? Zene- vagy énekszolgálataink, prédikálásunk módja milyen szerepet játszik abban, miként szolgáljuk a Teremtőt? Milyen tanulságot vonhatunk le abból a megfigyelésből, hogy Isten tábora mindig

kisebbségben van? Hogyan alkalmazhatjuk ezt arra, amikor a többség állítja, hogy neki van igaza egy teológiai kérdés tekintetében? Beszéljük meg, hogy miért kell a jelen helyett a jövőre összpontosítani? Hogyan hat erkölcsi vagy házassági döntéseinkre az, ha csak a mára, vagy ha a jövőre összpontosítunk? A jövő-orientált látásmód felelősséget helyez a vállunkra abból a szempontból, hogy át kell gondolni tetteink következményeit. Az azonnali jutalmat váró, a csak a jelenre figyelő ember végül felszínessé, önzővé, anyagiassá szemléletűvé, sőt önmagára és másokra is veszélyessé válik. Beszéljünk erről!

DIANA TÖRTÉNETE NAPI KÜZDELEM

Andrew McChesney

A tizenhét éves Anders arra panaszkodott a Holbrook Adventista Indián Iskolában, hogy hangokat hall. Az iskola tanácsadója, Loren Fish találkozott vele, és megállapította, hogy ez nem mentális egészséggel kapcsolatos probléma. Anders kezdett megszállottként viselkedni. Amikor hazautazott a szünetre, részt vett egy hagyományos ceremónián. Az iskolába visszatérve a fizikálisan gyengén fejlett fiú időnként természetfeletti erőt demonstrált. A tanárok nem tudtak rá hatni. Egy-egy roham után órákon át aludt. Egy nap megkérdezte a nevelőtanárát, mit jelent az, hogy légió, mert ez a szó visszhangzik a fejében. A nevelőtanárnak eszébe jutott egy biblia történet, amiben a démon azt mondta, hogy „légió a nevem, mert sokan vagyunk.”

Az iskola konferenciatermében a személyzet Anders köré gyűlt imádkozni. A fiú a padlóra esett és nyöszörgött. Nem tudták, mit tegyenek. Egyesek imádkoztak, mások énekeltek, és voltak, akik Anderst kérték, hogy imádkozzon, mert Jézus segíthet rajta. A fiú azonban egy szót sem szólt, csak furcsa, természetellenes kacagást hallatott. Diana Fish türelmetlenül mondta: „a gonosz tudja, hogy fogalmunk sincs, mit kell ilyenkor tenni.” A telefonjával akart rákeresni arra, hogyan kell ördögöt úzni. Marc Coleman egy könyvében talált egy Ellen White idézetet arról, hogy Jézus nevében együtt kell megparancsolniuk a démonnak, hogy távozzon.

Miután ezt megtették, Anders felsóhajtott: „Jézus segíts!” A tanárok felkiáltottak: „Dicsőség Istennek!” A fiúból hangos sikoly tört elő, aztán csend lett. Anders a padlón sírt, aztán elaludt és órákig nem ébredt fel. Ezután minden rendben volt vele – míg haza nem ment, majd kezdődött előlről az egész, végül a diák otthagya az iskolát.

„Még mindig imádkozunk érte – mondta Diana. – Tudjuk, hogy ez egy lelki harc, és még nincs vége. A nagy küzdelem minden pillanatban dúl a diákjaink életében.”

A végidő képei

Áttekintés

Kulcsszöveg: Jónás 1:9

Alapigék: Dán 5:1-31; Jón 3:5-10; Mt 12:38-42; Jel 18:4

Bevezetés

A Biblia Isten országával kapcsolatos, központi üzenete lényegében a végidőről és Isten mennyei országáról szól. Erről az eszkatológiai világosságot tanúskodnak, ezt nyilatkoztatják ki a Biblia apokaliptikus próféciai, amelyek egyértelműen és nyíltan beszélnek a végidei forgatókönyvről. A kinyilatkoztatás megtalálható a Szentírás más szakaszaiban is, az ítélet és a szabadítás különleges eseményeiben, amelyek a végidőben fognak teljesedni.

Az e heti tanulmányban három ilyen esetet válogattunk ki, amelyeknek közös vonása, hogy a bibliai Izrael történelmének végén történtek és szerepelnek bennük pogányok, a „népek” (vö. 1Móz 12:3; 22:18). Az első esemény drámai: Ninive egész népére kimondott ítélet, ami után az egész város megtért, majd Jónás némi vonakodás után mégis megtartotta evangelizációs sorozatát. A második egy tragikus eset: Belsazar királyra is ítéletet mondott Isten, de ő nem tért meg, és ezt követően elveszítette birodalmát. A harmadik egy örömteli esemény: Isten népének szabadulása a perzsa király, Círusz közreműködésével. A végidő a népek megváltásának alkalma, amikor sokan csatlakoznak Izrael soraihoz. Pál jövendölése szerint ez az eszkatológiai pillanat egyetemességét mutatja: *„amíg a népek teljes számban be nem jutnak, és így üdvözülni fog az egész Izrael”* (Róm 11:25-26, RÚF).

Kommentár

A Ninive feletti ítélet. Jónás próféta, akit Isten Ninive népéhez küldött, izraelita misszionárius volt. Saját maga beszél sikeréről és kudarcáról is.

Isten elhívta, hogy menjen el otthonából, Gat-Héferből (2Kir 14:25), ami II. Jeroboám idején, a Kr. e. 8. században (Kr. e. 785) egy kis település volt Izrael északi részén. A *Királyok második könyvének* leírása szerint rossz korszak volt ez Izrael számára, mivel hűtlenségük miatt felgerjedt ellenük Isten haragja (2Kir 13:3). Mégsem „mondta azt az ÚR, hogy Izrael nevét eltörli az ég alól” (2Kir 14:27). Ehelyett „megszabadította őket” az ellenségtől (2Kir 14:27).

Ironikus, hogy éppen ebben az időszakban, amikor Izrael hűtlen volt, Isten elküldte Jónást prédikálni Ninivébe, megtérésre szólítva fel lakóit. Jónás elmondja, hogy mélységes megdöbbenésére az egész város meg is tért. A prófétát annyira felzaklatta az isteni missziós parancs, hogy megtagadta az engedelmisséget. Ahelyett, hogy Isten utasítása szerint északra, Ninivébe utazott volna, úgy döntött: délre, Joppéba megy, majd onnan Tarsisba hajózik. *Jónás próféta könyve* elbeszéli, hogyan került Jónás egy nagy hal gyomrába, amely aztán kivetette a szárazföldre (Jón 2:10). Jónásra úgy emlékszünk, mint a prófétára, akit lenyelt egy nagy hal, mert nem akart elmenni Ninive városába, hogy figyelmeztesse őket Isten ítéletére. Érdekes, Ninive népének ékirásos nyelve megőrizte ennek a csodának az emlékét: Ninive nevének ékirásos ábrázolása: „nagy hal a városban”. Mintha maga a város neve is azt sugallná, hogy a saját népében csalódott Isten milyen messzire elment egy pogány nép megmentéséért, amely fogékonyabb kegyelmére. Jónás ninivei esete illusztrálja, hogyan bánik Isten a saját népével és a nemzetekkel. Világosan látjuk, hogy kegyelmez a bűnösöknek, ugyanakkor meg is bünteti őket el nem hagyott bűneikért.

A Belszár feletti ítélet. A babilóniai király, Belszár története a Nabukodonozor feletti ítélet és a király megtérésének története után következik, mintha a próféta be akarta volna mutatni a két uralkodó közti különbséget. Bár mindkét király öntelt volt, és vétkeztek Isten ellen, mégsem ugyanazt a büntetést kapták. Nabukodonozor bocsánatot nyert, és a tapasztalatáról szóló fejezet Istent dicsőítő énekkel zárul: „meg tudja alázni azokat, akik kevélységben járnak” (Dán 4:34). Belszár ismerte nagyapja esetét (Dán 5:22), mégsem volt hajlandó a megtérésre. Éppen ellenkezőleg, szándékosan megismételte Nabukodonozor gonosz-tetteit (lásd az 5. és 12. tanulmányt), sőt, tetézte is azokat. Míg Nabukodonozor szándéka csak annyi volt, hogy elvesse a templom

edényeit a saját templomába, Belszár ivott is azokból és megrészegett. Nabukodonozor megelégedett azzal, hogy kihagyta a többi fémek a szoborból (lásd Dániel 3), csak az őt jelképező aranyat tartotta meg. Végül azonban belátta ostobaságát, és Istennek, az Örökkévalónak adott dicsőséget (Dán 4:31).

Belszár viszont a fémek által jelképezett összes bálványistent dicsőítette (Dán 5:4). Szándékosan káromolta Istent. A bálványok dicsőítésének pillanatában jelent meg egy kéz a falon, és írta rá Isten ítéletét. A két király életének vége is jelzi a köztük lévő különbséget. Nabukodonozor a gőgje miatt rá kimondott isteni ítélet következtében állatként a földre került, de idővel újból felegyenesedett. Ezután visszakapta tisztségét és méltóságát (Dán 4:33). Belszár, aki a trónján ülve rendkívül magabiztos volt, végül nem tudott felállni, nem tudott uralkodni magán, térdei egymáshoz verődtek, és „*Hangosan kiáltozott*” (Dán 5:7). Segítségül hívta a bölcseit, mert nem tudta elolvasni a feliratot, amelyet a titokzatos kéz írt a falra, de a bölcsek sem értették az üzenetet. Ekkor lépett színre az anyakirályné, Nabukodonozor lánya, Nabonidus felesége, ő tanúskodott Dániel különleges képességéről. Emlékeztette Belszárt Nabukodonozor lelki tapasztalatára. Dániel annak az Istennek a képviselője, akit a király káromolt. Egyedül a próféta volt képes elolvasni és értelmezni az ítélet feliratát, amely Belszár királyságának végét jövendölte meg (Dán 5:26-29). A falon lévő felirat három szava fejezte ki a Belszár elleni ítéletet, adott képet arról, hogy mi is az: A „megszámláltatál” a számonkérést jelenti, a „megmértetted” a kiértékelést jelzi, a „felosztatott” pedig az elvettetést.

Círusz feletti ítélet. Círusz perzsa király különleges helyet foglal el a Szentírásban. Ő az egyetlen pogány, akire a „felkent”, vagyis a „messiás” címmel utal az Ige (Ézs 45:1). A Biblia Círuszt a Messiással, a Megváltóval, Krisztussal hozza összefüggésbe. Túl a „messiási” Círuszon, aki által Izrael kiszabadult a babiloni fogságból, Dániel az egyetlen Messiásra tekintett, aki megszabadítja az emberiséget a gonosz hatalmából. Ráadásul a próféta nem csupán megjövendölte az eseményt. Párhuzamba állította Círusz 70 évét a babiloni fogság 70 hetével, amivel felhívja az olvasó figyelmét arra, hogy a heteket prófétai módon kell értelmezni. A 70 év szó szerinti évekre utalt, amelyek a messiás, Círusz eljövételéhez vezettek (Ézs 45:1), aki visszaengedte a törté-

nelmi Izraelt az ókori Palesztina területére. A felkent Círusz valóban alátámasztja a Messiás, Jézus Krisztus és a megváltás eseményének történelmi voltát. A 70 hét prófétai heteket jelent, amelyek az egyetemes Messiás eljövételéhez vezetnek, aki megmenti a világot a bűntől, és az engesztelés révén bűnbocsánatot szerez bűneinkre. A felkent Círusz és a Messiás közötti párhuzam *Ézsaiás próféta könyvében* is megtalálható, ahol az 45. fejezetben szereplő Círusz és az 53. fejezet Szenvédő Szolgájának leírása között jelentős számú nyelvi és tematikai összecsengést találunk.

A „messiás” Círusz döntő szerepet játszott Izrael főellenségének, Babilonnak a bukásában, emellett visszaadta Izraelnek a földjét (Ezsd 1:1-3), sőt, Józsué főpap szolgálatának ideje alatt még a jeruzsálemi templom újjáépítésében is segítette a zsidókat (Ezsdrás 3:2, 3). Jelzésértékű, hogy *A jelenések könyve* párhuzamba állítja Círusz tettét Krisztus második eljövételével. Az Eufrátesz kiszáradása lehetővé tette, hogy a keleti király, Círusz bevonuljon Babilon városába és elfoglalja azt. Ez az eset mintául szolgál Krisztus végidei eljövételének leírására (Jel 16:12). Círusz előkészítette a terepet Krisztus jövőbeli eljövételéhez és az emberiség megváltásához. Sőt mi több, Círusz Krisztus előképe lett. A szerepe Krisztus első eljövételében valóban utalhat a Krisztus második adventjével kapcsolatos események forgatókönyvére az idők végén. Tehát okkal feltételezhető, hogy a megváltási terv záró eseményeiben a szokásos egyházi kereteken kívül álló személyek is részesek lesznek.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

1. Mire figyelmeztet Jónás példája a vallási előítéletek kapcsán? Beszéljük meg!
2. Az egyháznak talán nem sikerül következetesen bemutatni az igazságot, de vajon hogyan megy ez a világban élőknek? Kora hívőihez szólva Jézus rámutatott: „*Bizony mondom nektek: a vámszedők és a parázna nők megelőznek titeket az Isten országában*” (Mt 21:31). Mit értett ezen?
3. Az igazságtétel része az ítéletnek, és ez a garancia arra, hogy Isten komolyan veszi a megváltást, teljesen el akarja törölni a gonoszságot és a halált. Hogyan lehet az igazság és a kegyelem közti feszültség egyben a vigasztalás és a remény üzenete is?

-
4. Miért csak Isten kegyelme által üdvözülhetünk, nem az érdemeink alapján?
 5. Két fontos igazságot kell megérteni Isten végidei ítéletével kapcsolatban: először is, mindenki kap tájékoztatást és figyelmeztetést; másodsor, eljön az idő, amikor már túl késő lesz a bűnbánathoz. Vonatkoztassuk a falfelirat három szavát az egyházra a végső időkben: a „számba vette” azt jelenti, hogy felelősek vagyunk mindazért, amit teszünk vagy nem teszünk; a „megmérettél” azt jelenti, hogy Isten szétválasztja a „jókat” és a „gonoszokat” (csak az Ő ítélete tökéletes); a „felosztatott” azt jelenti, hogy mások nyerik el az üdvösséget.
 6. Olvassuk el az alábbi bátorítást Ellen White tollából: „Nincs már messze az idő, amikor Isten népének a föld uralkodói előtt is meg kell vallania hitét... Nincs már idő hiábavalóságokra, komolytalan dolgokra, hogy gondolatainkat jelentéktelen ügyek kössék le” (*Advent Review and Sabbath Herald*, 1892. április 26). Hogyan bátorít ez az idézet arra, hogy tekintélyes és hatalommal bíró embereknek is elmondjuk Istennek a végidőre szóló üzenetét, figyelmeztetéseit?